FEMEIA ÎN ISLAM

MIT ŞI REALITATE

De: Sherif Abdel Azim, Ph.D. - Queens University, Kingston, Ontario, Canada

1) Introducere	3
2) Greșeala Evei?	7
3) Moştenirea Evei	9
4) Fiicele, o ruşine?	14
5) Educaţia femeii	17
6) Femeia impură	19
7) Femeia martor	21
8) Adulterul	27
9) Jurămintele	29
10) Proprietatea soţiei	33
11) Divorţul	36
12) Mamele	44
13) Moştenirea şi femeile	47
14) Ananghia (situaţia dificilă a) văduvelor	51
15) Poligamia	54
16) Vălul	61
17) Epilog	67
Note de referintă	72

FEMEIA IN ISLAM

ÎN NUMELE LUI ALLAH CEL MILOSTIV, ÎNDURĂTOR

1) Introducere

În urmă cu cinci ani, am citit în "Toronto Star" din luna iulie 3/1990 un articol intitulat "Islamul nu este singura doctrină patriarhală" de Gwynne Dyer. Articolul a provocat reacții de furie participanților la conferința despre condiția femeii, precum și afirmațiile făcute de faimoasa feministă egipteană Dr. Nawal Saadawi, ambele stârnind un val de critici.

Ea a afirmat că "elemente foarte restrictive față de femeie găsim mai întâi în Iudaism, în Vechiul Testament, apoi în Creștinism și după aceea în Coran. Toate religiile sunt patriarhale pentru că ele provin din societăți patriarhale" și "vălul femeilor nu este o practică specific islamică, este o moștenire culturală cu analogie în religiile-surori". Participanții nu au acceptat ca religiile lor să fie așezate pe picior de egalitate cu Islamul. Dr. Saadawi a fost criticată pentru opiniile sale, care au fost considerate inacceptabile.

Bernice Dubois, de la Mișcarea Internațională a Mamelor, a declarat: "Răspunsurile sale denotă ignoranță față de religiile altor popoare". "Trebuie să protestez", a spus Alice Shalavi, membră a unei organizații de femei din Israel, pentru că "nu există conceptul de văl în Iudaism".

Articolul a stârnit proteste vehemente în Vest, unde există o puternică tendință de a considera Islamul "țap ispășitor" pentru multe din moștenirile noastre culturale.

Feministele creştine și evreice nu au dorit să fie plasate în aceeași categorie cu acești "musulmani ticăloși", a scris Gwynne Dyer.

Nu am fost surprins de atitudinea negativă față de Islam a participanților la conferință, în special când au fost prezentate

problemele femeilor. În Occident, Islamul este considerat simbol prin excelență al subordonării femeilor. Cu scopul de a înțelege cum s-a ajuns la această credință, este suficient să menționăm că Ministerul Educației din Franța, țara lui Voltaire, a hotărât expulzarea din școlile franceze a tuturor tinerelor femei musulmane care poartă văl!⁽¹⁾ Tinerelor studente musulmane care poartă batic le-a fost interzis dreptul la educație în Franța, în timp ce studenților catolici li s-a interzis să poarte cruce, iar celor evrei tichie. E de neuitat scena în care polițiștii francezi împiedică o tânără femeie musulmană care poartă batic să intre în liceu. Mi-am reamintit cu această ocazie o altă întâmplare neplăcută din 1962, când guvernatorul George Wallace din Alabama stătea în fața unei școli și încerca să blocheze intrarea elevilor negri cu scopul de a preveni desegregarea în școlile din Alabama. Diferența dintre aceste două scene este că elevii negri au fost compătimiți de mulți oameni din SUA și din întreaga lume. Președintele Kennedy a trimis Garda Națională pentru a impune intrarea în școală a studenților de culoare. Fetele musulmane nu au primit ajutor de nicăieri. Se pare că ele s-au bucurat de prea puțin suport și compasiune din interiorul sau exteriorul Franței. Motivul este teama de orice este islamic și concepțiile greșite larg răspândite. Ce m-a intrigat foarte mult la conferința de la Montreal a fost această întrebare: "Afirmațiile doamnei Saadawi sunt efectiv criticile sale? Cu alte cuvinte au Islamul, Iudaismul și Creștinismul aceeași părere despre femeie? Care este adevărul?". Într-adevăr Creștinismul și Iudaismul oferă un tratament mai bun femeilor decât Islamul?

Nu este uşor să descoperi şi să găseşti răspunsul la aceste dificile întrebări.

Prima dificultate este lipsa obiectivității și a corectitudinii sau numai a uneia dintre ele.

Iată ce ne învață Islamul! Coranul le-a recomandat musulmanilor să spună adevărul chiar dacă acesta te apropie de ceva neplăcut.

"Iar când spuneți ceva fiți drepți chiar dacă este vorba de o rudă apropiată" (An Naam 6:152)

"O voi cei care credeți fiți făptuitorii neclintiți ai dreptății, martori ai lui Allah Preaînaltul chiar și împotriva voastră sau a părinților voștri și a rudelor voastre fie bogat, fie sărac..." (An Nisa 4:135)

O altă mare dificultate este lărgimea copleșitoare a subiectului. Timp de câțiva ani am petrecut multe ore citind Biblia, Enciclopedia religiilor și Enciclopedia iudaică, căutând răspunsuri. Am citit de asemenea câteva cărți care descriu condiția femeii în diferite religii scrise de teologi, critici sau romancieri.

Materialul prezentat în următoarele capitole reprezintă constatări importante ale modestelor mele cercetări. Nu pretind că sunt complet obiectiv. Aceasta este dincolo de capacitatea mea limitată. Totuși pot să spun că am încercat să mă apropii de idealul coranic de "vorbire dreaptă". Aș dori să subliniez că scopul meu nu este să denigrez Iudaismul sau Creștinismul, noi credem în originea divină a ambelor. Nimeni nu poate fi musulman dacă nu crede în Moise și Isus, dacă nu crede că ei au fost nobilii profeți ai lui Dumnezeu.

Scopul meu este doar de a apăra Islamul și plătesc un tribut restant de mult în Vest, de la ultimul mesaj adevărat revelat de Dumnezeu rasei umane. Aș dori de asemenea să accentuez că m-am interesat eu însumi de dogmă. M-am preocupat în special ca poziția femeii în cele trei religii să reiasă din sursele lor originale, nu de la milioanele de adepți din lumea contemporană. Deci multe citate provin din Coran, hadith (spusele Profetului), Biblie, Talmud și afirmațiile numeroșilor părinți ai bisericii, ale căror opinii au avut o enormă contribuție la definirea și formarea Creștinismului.

Acest interes pentru surse arată de fapt că realitatea înțelegerii certe a religiei este fundamentală în descifrarea atitudinilor și comportamentelor adepților ei.

FEMEIA IN ISLAM

Unii oameni confundă cultura cu religia, mulți alții nu știu ce spun cărțile religiei lor și altora nici măcar nu le pasă.

2) Greseala Evei?

Cele trei religii sunt de acord cu o realitate fundamentală. Femeile și bărbații au fost creați de Dumnezeu, Creatorul întregului univers. Oricum respingem din start ideea conform căreia Eva ar fi fost creată înaintea lui Adam.

Concepția iudeo-creștină a creației lui Adam și a Evei este povestită în detaliu în Geneza 2:4 – 3:24. Dumnezeu le-a interzis să mănânce fructe din copacul interzis. Şarpele a seduso pe Eva și ea a mâncat din acel pom, apoi ea l-a sedus pe Adam să mănânce cu ea. Când Dumnezeu l-a muștruluit pe Adam pentru fapta sa, Adam a învinovățit-o pe Eva.

"Femeia pe care mi-ai dat-o să fie cu mine mi-a dat din pom și eu am mâncat".

Drept urmare, Dumnezeu i-a spus Evei: "Îți voi mări foarte mult suferința și însărcinarea ta. Cu durere vei naște copii și dorința ta se va ține după soțul tău și el va domina peste tine".

Şi lui Adam i-a zis: "Fiindcă ai ascultat de soția ta și ai mâncat din pom/ Blestemat este acum pământul din cauza ta. Cu multă trudă să îți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale".

Conceptul islamic de primă creație se găsește în multe locuri în Sfântul Coran:

"Iar tu Adam! Sălăşluieşte tu împreună cu soața ta în Rai! Mâncați voi ori de unde voiți, însă nu vă apropiați de acest pom căci altfel veți fi dintre cei nelegiuiți/ Dar Şeitan i-a ispitit, voind să le arate goliciunile care fuseseră ascunse zicând: Domnul vostru nu v-a oprit de la acest pom decât pentru ca voi să nu deveniți îngeri și să fiți nemuritori!/ Şi el s-a juruit lor: "Eu sunt pentru voi un bun sfătuitor!/ Așadar, el i-a înșelat prin amăgire. Şi când ei au gustat din acel pom li s-au descoperit goliciunile lor și au început să-și pună peste ele frunze din Grădină. Şi Domnul lor i-a chemat zicându-le: "Oare nu v-am oprit Eu de la acest pom și nu v-

am spus Eu că Şeitan vă este vouă duşman mărturisit?/ Şi au răspuns ei: Doamne, am fost nedrepți cu sufletele noastre și dacă nu ne ierți și nu Te înduri de noi, vom fi printre cei pierduți" (Al Araf: 19-23)

Examinarea atentă a acestor două relatări ale poveștii creației relevă câteva diferențe esențiale.

Coranul spre deosebire de Biblie îi culpabilizează pentru greșeala lor pe amândoi: și pe Adam, și pe Eva. Nicăieri în Coran nu găsim sugerat dispreț față de Eva pentru că ea l-a ademenit pe Adam să mănânce din pom sau nici măcar pentru că ea a mâncat înaintea lui.

Eva în Coran nu este ispititoarea, seducătoarea și înșelătoarea.

Mai mult, Eva nu este blamată pentru durerile nașterii.

Dumnezeu, conform Coranului, nu pedepsește pe nimeni pentru greșelile altuia.

Amândoi - și Adam și Eva - au păcătuit și apoi și-au cerut iertare de la Dumnezeu și El i-a iertat pe ei.

FEMEIA IN ISLAM

3) Moștenirea Evei

Imaginea Evei seducătoare în Biblie a avut un impact extrem de negativ în toate privințele în tradiția iudeo-creștină.

Toate femeile au crezut că au moștenit de la mama lor biblică Eva vina și șiretenia ei.

În consecință, ele sunt inferioare moral, slabe, nedemne de încredere.

Menstruația, graviditatea și nașterea au fost considerate o pedeapsă dreaptă pentru vina eternă, pentru care sexul feminin a fost blestemat. Cu scopul de a evidenția impactul negativ al Evei biblice asupra descendenților femei vom privi puțin la scrierile foarte importante iudaice și creștine din toate timpurile.

Vom începe cu Vechiul Testament și vom căuta fragmente din ceea ce se numește "Literatura înțeleaptă".

Găsim în Ecleziastul (7:26) "Şi am găsit că mai amară decât moartea este femeia a cărei inimă este o cursă și un lanţ și ale cărei mâini sunt niște lanţuri; cel plăcut Domnului scapă de ea dar cel păcătos este prins de ea."

"Iată ce am găsit, zice Ecleziastul, cercetând lucrurile unul câte unul ca să le pătrund rostul;" (7:27)

"Iată ce-mi caută și acum sufletul și n-am găsit: din o mie am găsit un om, dar o femeie n-am găsit în toate acestea." (7:28).

Într-o altă sursă ebraică găsim că în Biblia catolică putem citi: "Nu există răutate egală cu răutatea femeii. Păcatul a început de la o femeie și datorită ei noi toți vom muri" Ecleziastul (25:19-24)

Rabinii evrei au întocmit o listă cu cele 9 blesteme la care este supusă femeia și care este efectul căderii ei. Femeii i-au fost

date nouă blesteme și moartea; povara sângelui menstrual și a sângelui virginității; povara sarcinii și a nașterii; povara de a-și acoperi capul în fiecare dimineață, ea își va găuri (străpunge) urechea asemeni sclavilor permanenți sau fetelor sclave care îi servesc pe stăpânii lor; ea nu poate fi un martor credibil și după toate acestea, moartea. În zilele noastre, bărbații evrei ortodocși spun la rugăciunea de dimineață: "Binecuvântat ești Dumnezeu, regele universului, pentru că nu m-ai creat pe mine femeie".

Cu alte cuvinte, mulţumesc Doamne, în fiecare dimineaţă, pentru că "m-ai creat în conformitate cu bunătatea ta". (3)

O altă rugăciune pe care o găsim în multe din cărțile iudaice de rugăciune: "Laud pe Dumnezeu că nu m-a creat arian. Laud pe Dumnezeu că nu m-a creat femeie. Laud pe Dumnezeu că nu m-a creat ignorant."⁽⁴⁾

Eva biblică a jucat de departe un rol și mai mare în Creștinism comparativ cu Iudaismul.

Păcatul ei a fost pivotul credinței creștine, deoarece conform concepției creștine motivul misiunii lui Isus Cristos pe pământ este stăvilirea neascultării lui Dumnezeu de către Eva.

Ea a păcătuit și apoi l-a corupt pe Adam să comită aceeași faptă. În consecință, Dumnezeu i-a expulzat pe amândoi din Rai pe Pământ, toți au fost blestemați din cauza lor.

Ei au transmis urmașilor păcatul lor care nu a fost iertat de Dumnezeu, toți descendenții lor și toată rasa umană este născută în păcat. Cu scopul de a curăța rasa umană de al ei "păcat originar", Dumnezeu l-a sacrificat pe cruce pe Isus, care este considerat fiu al lui Dumnezeu.

Deci Eva este responsabilă pentru propria ei greșeală, pentru păcatul soțului său, pentru păcatul originar al întregii omeniri și pentru moartea fiului lui Dumnezeu.⁽⁵⁾

Ce crezi despre fiicele ei? Sunt păcătoase ca și ea și trebuiesc tratate ca atare.

Ascultă tonul sever al Sfântului Paul care spune în Noul Testament: "Femeia să primească învățătură în tăcere, cu toată supunerea."

"Femeii nu-i dau voie să învețe pe alții, nici să se ridice mai presus de bărbat ci să rămână în tăcere".

"Căci întâi a fost întocmit Adam, și apoi Eva."

"Şi nu Adam a fost amăgit; ci femeia s-a făcut vinovată de călcarea poruncii." Timotei (2:11-14)

Sfântul Tertulian a fost mult mai dur decât Sfântul Paul când a vorbit cu "cele mai iubite surori în credință". (6)

El a spus: "Voi știți că sunteți la fel ca Eva? Dumnezeu a hotărât ca femeile să trăiască astfel; vinovatul așa trebuie să trăiască. Voi sunteți poarta răului. Voi ați fost calea spre copacul interzis. Eva e primul dezertor de la legea divină. Ea e cea care l-a convins pe Adam și care nu a atacat suficient răul. Ea a distrus ușor creația lui Dumnezeu-omul. Drept urmare chiar fiul Domnului a plătit dezertarea ei."

- Sf. Augustin a gândit exact ca predecesorul său. El a scris unui prieten: "care este diferența dintre femei, chiar dacă este o soție sau o mamă? [...] Refuz să cred că femeia poate fi om, funcția sa exclusivă este de a naște copii."
- Sf. Toma de Aquino câteva secole mai târziu considera femeia plină de defecte.

"Cu privire la natura individuală, femeia este plină de defecte și nelegitimă, pentru că ea este încă Eva cea amăgitoare și din această cauză noi trebuie să ne ferim de orice femeie."

Reformatorul Martin Luther nu vedea nici un beneficiu de pe urma femeii decât cel de a aduce pe lume cât mai mulți copii. El spunea: "Dacă ele se vor îmbolnăvi sau chiar vor muri, nu este nici o problemă. Lăsați-le să moară la naștere pentru că ele de asta există."

Din nou și din nou toate femeile sunt denigrate din cauza imaginii Evei cea amăgitoare, datorită relatării din Geneză.

Rezumând, concepția iudeo-creștină despre femeie a fost otrăvită de credința în natura păcătoasă a Evei și a urmașilor săi de sex feminin.

Dacă ne îndreptăm atenția spre ceea ce afirmă Coranul despre femeie, vom realiza imediat că părerea islamică despre femeie este radical diferită de concepția iudeo-creștină.

Să lăsăm însuși Coranul să vorbească:

"Musulmanilor şi musulmanelor, dreptcredincioşilor şi dreptcredincioaselor, celor supuşi şi celor supuse, celor iubitori de adevăr şi celor iubitoare de adevăr, celor statornici şi celor statornice, celor smeriți şi celor smerite, celor ce dau milostenie şi acelora dintre femei care dau milostenie, celor care postesc şi acelora care postesc dintre femei, celor care își păzesc castitatea lor şi acelora dintre femei care şi-o păzesc, celor care Îl pomenesc pe Allah Preaînaltul mereu şi acelora dintre femei care Îl pomenesc, Allah Preaînaltul le-a pregătit iertare şi răsplată mare" (Al Ahzab:35)

"Domnul lor le-a răspuns: Eu nu las să se piardă nici o faptă împlinită de vreunul dintre voi, bărbat sau femeie, deopotrivă unul cu altul! Iar pe cei care au pribegit, care au fost alungați din căminele lor, care au fost prigoniți pe Calea mea, care au luptat și au fost omorâți pe cale, voi să-i ispășesc de faptele lor rele și să îi fac să intre în Grădini pe sub care curg pâraie, drept răsplată din partea lui Allah. La Allah Preaînaltul se află bună răsplată!" (Al Imran:195)

"Pe cel care face o faptă bună, bărbat sau femeie, și este credincios îl vom dărui Noi cu viață bună. Și Noi îi vom răsplăti pe ei după faptele cele mai bune pe care le-au săvârșit" (An Nahl:97)

"Cel care săvârșește o faptă rea nu va fi răsplătit decât cu una asemănătoare cu ea, iar cel care săvârșește o faptă bună, fie el bărbat sau femeie, și este credincios acela va intra în Rai, unde va primi cele de trebuință, fără socoteală" (Ghafir:40)

Este clar că femeia nu este diferită de bărbat. Ei sunt amândoi creații ale lui Dumnezeu, al cărui sublim scop pe pământ este să îl adore pe Dumnezeu, să săvârșească fapte bune, să evite răul și ei amândoi vor fi răsplătiți.

Coranul nu menționează niciodată că femeia este poarta răului sau că omul este imaginea lui Dumnezeu, femeile și bărbații sunt creațiile sale. Conform cu Sfântul Coran, rolul femeii pe pământ nu se limitează doar la a naște. Ei i se cere să facă fapte bune așa cum i se cere și bărbatului. Coranul nu spune niciodată că femeia nu are dreptul să existe.

Din contră, Coranul recomandă tuturor credincioșilor, femei și bărbați, să urmeze exemplul acestor două femei ideale: Fecioara Maria și soția faraonului.

"Şi Allah Preaînaltul a dat-o drept pildă pentru aceia care cred pe femeia lui faraon care a zis: Doamne, dureazămi mie o casă lângă Tine în Rai şi mântuieşte-mă pe mine de faraon şi de fapta sa şi mântuieşte-mă pe mine de neamul de nelegiuiți! / Şi la fel şi pe Maria, fiica lui Imran, care a rămas neprihănită şi am suflat în ea Duhul Nostru. Şi ea a crezut în cuvintele Domnului ei şi în scripturile Sale şi a fost ea dintre cei supuşi cu statornicie" (At-Tahrim:11-12)

4) Fiicele, o ruşine?

De fapt diferența dintre atitudinea biblică și coranică vizavi de femeie începe imediat după nașterea ei.

De exemplu, în Biblie se consideră că în cazul nașterii unei fete perioada de impuritate a mamei este mai lungă decât în cazul nașterii unui băiat:

"Vorbeşte fiilor lui Israel şi spune-le lor: Când o femeie va rămâne însărcinată şi va naște un copil de sex masculin, să fie necurată ca în timpul perioadei ei în fiecare lună."

"Dacă naște o fată să fie necurată două săptămâni ca în timpul perioadei ei; și să rămână șaizeici și șase de zile ca să se curățească de sângele ei." (Leviticul:2-5)

Biblia catolică declară și mai explicit că "nașterea unei fiice este pierdere." (Ecleziastul 22:3)

În contrast cu aceasă declarație șocantă, băieții se bucură de o prețuire deosebită: "Un om care îl educă pe fiul său va fi invidiat de dușmani." (Ecleziastul 30:3)

Rabinii evrei consideră obligație pentru bărbatul evreu să aibă urmași în scopul înmulțirii speciei.

Ei nu își ascund preferința pentru băieți: "Este mai bine de cei care au băieți decât de cei care au fete."

"La nașterea unui băiat toată lumea e veselă; la nașterea unei fetițe toți sunt triști" și "când un băiat se naște coboară pacea în lume, iar când se naște o fată, nimic nu vine."⁽⁷⁾

O fiică este considerată un motiv de durere, o potențială sursă de rușine pentru tatăl ei.

"Dacă fiica ta este încăpăţânată, fii dur cu ea pentru că altfel vei provoca zâmbetele dușmanilor tăi; vei fi vorbit în oraș și vei

fi subiect de bârfă sau vei fi supus oprobiului public." (Ecleziastul 42:11)

"Ține sub control încăpățânarea fiicei tale altfel ea va abuza de îngăduința ta."

"Fii autoritar cu fiica ta dacă nu vrei ca ea să îți murdărească numele." (Ecleziastul 26:10-11)

În perioada preislamică arabii păgâni considerau fiicele o sursă de rușine și practicau infanticidul (doar pentru nounăscuții de sex feminin).

Coranul a condamnat de multe ori această practică odioasă.

În Sfântul Coran este menționat că această crimă sinistră nu ar fi fost stopată niciodată în Arabia dacă Coranul nu ar fi condamnat-o în termeni duri:

"Se ascunde în lume din pricina răului ce i s-a vestit. Să-l țină el, în ciuda umilinței, sau să-l îngroape în țărână? Ce proastă judecată!" (An Nahl:59)

"Şi când i se vesteşte unuia dintre ei ceea ce el a dat ca pildă pentru cel milostiv, atunci fața sa devine întunecată și este el plin de mânie" (Az-Zukhruf:17)

"Şi când fetiţa îngropată de vie va fi întrebată, pentru ce păcat a fost omorâtă" (At Takwir:8-9)

În Coran nu se fac deosebiri între fete și băieți. În contrast cu Biblia, Coranul consideră nașterea unei fetițe sau a unui băiat un dar și o binecuvântare.

Coranul menționează mai întâi nașterea unei fetițe: "Al lui Allah este stăpânirea cerurilor și a pământului. El creează ceea ce voiește și dăruiește El copile și băieți cui voiește" (Aș-Şura:49)

Cu scopul de a distruge toate tentativele de infanticid din societatea musulmană pe cale să se nască, Profetul Muhammad (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) le-a promis credincioșilor binecuvântați cu fete o mare răsplată dacă își vor trata cu bunătate fiicele; ele îi vor proteja de focul Iadului. (Bukhari, Muslim)

"Oricine crește bine două fete până ajung la maturitate, în Ziua Învierii vor fi precum acestea; și el și-a unit degetele sale". (Muslim)

5) Educația Femeii

Diferența dintre concepțiile biblice și cele coranice despre femeie nu se rezumă doar la viziunea nașterii unei fetițe. Să comparăm atitudinile lor față de încercarea femeii de a-și învăța religia.

Inima Iudaismului este Tora, Legea. Oricum în conformitate cu Talmudul "femeile sunt scutite de la studiul Torei".

Unii rabini declară ferm "lasă cuvintele mai degrabă să fie distruse de foc decât să le împarți cu femeile" și "oricine o învață pe fiica sa Tora este ca și cum ar învăța-o vulgarități". (8)

Atitudinea Sfântului Paul din Noul Testament nu este mai înțeleaptă: "Femeile să tacă în biserici, căci lor nu le este îngăduit să ia cuvântul; ci să fie supuse, cum zice şi legea".

"Dacă voiesc să capete învățătură asupra unui lucru, să întrebe pe soții lor acasă; căci este rușinos pentru femeie să vorbească în biserică" (Corinteni 1-14:15).

Cum poate o femeie să învețe dacă nu i se permite? Cum poate progresa intelectual o femeie dacă a fost obligată să fie în stare de supunere totală? Cum poate să își lărgească orizonturile dacă unica sa sursă de informații este soțul?

Acum pe bună dreptate va trebui să ne întrebăm: există vreo diferență în poziția Coranului?

O scurtă poveste relatată în Coran ne va ajuta să ne edificăm. Khawlah a fost o femeie musulmană al cărei soț a spus într-un moment de furie: "Tu ești pentru mine precum spatele mamei mele". Aceasta era formula (denumită *zihar*) prin care arabii păgâni divorțau de soțiile lor, însă femeile nu puteau părăsi casa soțului pentru a se căsători cu un alt bărbat.

Când Khawlah a auzit aceste cuvinte de la soţul său, a fost într-o situație foarte neplăcută.

Ea a mers la Profet și l-a rugat să intervină pentru ea. Profetul a fost de părere ca ea să aibă răbdare până va descoperi o cale de ieșire din această situație. Profetul i-a spus: "nu te văd decât că ai fost oprită lui." Khawlah a insistat pe lângă Profet zicând că el nu a rostit "te repudiez". La scurt timp, Allah a revelat un capitol denumit "Al Mujadila" sau "capitolul celei care discută" și în care acest obicei nedrept a fost abolit.

"Allah Preaînaltul a auzit vorbele celei care discută cu tine în privința bărbatului ei și se plânge lui Allah. Şi Allah aude discuția voastră căci Allah Preaînaltul este Cel care aude totul și vede totul" (Al Mujadila:1)

Femeia în concepția islamică are dreptul să argumenteze cu însuși Profetul Islamului.

Nu i s-a recomandat să tacă și nici să îl considere pe soțul său unica sursă de referință în materie de drept și religie.

6) Femeia Impură

Legile iudaice cu privire la menstruație sunt extrem de restrictive. Vechiul Testament consideră că femeia în perioada menstruației este impură, murdară.

Mai mult, impuritatea sa îi "contamina" și pe alții.

Oricine și orice atingea devenea impur pentru o zi.

"Femeia care va avea o scurgere și anume o hemoragie din trupul ei, să rămână șapte zile în necurăția ei. Oricine se va atinge de ea în timpul necurăției ei va fi necurat; și orice lucru pe care va ședea ea va fi necurat".

"Oricine se va atinge de patul ei, să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi va fi necurat până seara. / Oricine se va atinge de un lucru pe care a şezut ea, să-şi spele hainele, să se scalde în apă şi va fi necurat până seara. / Dacă este ceva pe patul său, pe lucrul care a şezut ea, cine se va atinge de acel lucru, acela va fi necurat până seara" (Levitecul 19:23 - Vechiul Testament).

Datorită naturii sale "impure" femeia era uneori "expulzată" cu scopul evitării oricărui contact cu ea. Era trimisă într-o casă specială numită "casa impurității" pe toată durata ciclului menstrual. (9)

Talmudul considera că femeia în perioada menstruației este "fatidică" chiar și în lipsa contactului fizic.

"Rabinii noștri ne-au învățat că dacă o femeie are menstruație și trece printre doi bărbați dacă este în primele zile ale menstruației ea va ucide unul dintre ei și dacă este la sfârșitul perioadei va provoca conflict între ei" (bPes. 111a).

În plus, soțului femeii care are menstruație îi este interzis să intre în sinagogă și el devenea murdar doar prin contactul cu praful de pe piciorul soției.

Preotul a cărui soție, fiică sau mamă avea menstruație nu putea recita binecuvântări în sinagogă. Nu e de mirare faptul că multe femei evreice numesc încă menstruația "blestem". 11)

Islamul nu consideră că femeile sunt în situația de impuritate sau "impure contagioase" pe perioada ciclului menstrual.

Ea nu este "intangibilă" sau "blestemată". Viața ei este normală în această perioadă existând doar o unică interdicție: cuplului conjugal nu i se permite să aibă relații sexuale.

Orice tip de contact fizic este permis între ei. Femeia în această perioadă nu îndeplinește rugăciunea zilnică și nici nu postește.

7) Femeia-Martor

O altă chestiune în care Biblia şi Coranul nu se pot pune de acord este dacă femeia poate depune mărturie. Este adevărat că în Coran există indicația că în cazul tranzacțiilor comerciale să fie luați drept martori fie doi bărbați, fie două femei şi un bărbat (Al Baqara:282).

Oricum rezultă clar din Coran că în unele situații este acceptată mărturia unei femei și este considerată egală cu a unui bărbat.

De fapt, mărturia femeii o poate chiar invalida pe cea a unui bărbat. Dacă soțul se îndoiește fals de castitatea soției sale, el va jura de cinci ori pentru a evidenția nevinovăția ei. Dacă soția jură în același mod este considerată nevinovată și în acest caz căsătoria este desfăcută.

"Aceia care defăimează femei cinstite și nu au martori în afară de ei înșiși, fiecare dintre ei trebuie să facă patru mărturii cu jurământ pe Allah Preaînaltul că el este dintre cei care spun adevărul. / Şi o a cincea mărturie cu jurământ, că blestemul lui Allah Preaînaltul să cadă asupra lui, dacă este dintre cei care mint. / Însă osânda va fi îndepărtată de la ea, dacă ea face patru mărturii cu jurământ pe Allah Preaînaltul că el este dintre cei care mint. / Şi o a cincea mărturie cu jurământ că mânia lui Allah Preaînaltul să se abată asupra ei, dacă el este dintre cei care spun adevărul" (An Nur:6-9)

În societatea evreiască timpurie femeii nu îi era permis să depună mărturie. (12) Rabinii considerau că femeia nu este capabilă să depună mărturie deoarece ea este supusă celor 9 blesteme care sunt efectele căderii ei. Femeile din Israel nici în ziua de azi nu pot depune mărturie la tribunalele rabinice (religioase). (13) Rabinii justifică această atitudine vizavi de mărturia femeii:

Citând din Geneza 18:9-16

"Atunci ei i-au zis: "Unde este soția ta, Sara?" "Iat-o în cort", i-a spus el.

"Şi el a zis: La anul pe vremea aceasta mă voi întoarce negreșit la tine; și iată că Sara, soția ta va avea un fiu". Sara asculta la ușa cortului care era înapoia lui.

"Avraam şi Sara erau bătrâni înaintaţi în vârstă; şi Sarei nu îi mai venea rânduiala femeilor".

"Sara a râs în sine zicând: Acum când am îmbătrânit să mai am pofte? Domnul meu de asemena este bătrân".

"Domnul a zis pentru ce a râs Sara zicând: "Cu adevărat să mai pot avea copii eu care sunt bătrână?""

"Este oare ceva prea greu pentru Domnul? La anul în vremea asta Mă voi întoarce la tine și Sara va avea un fiu".

"Sara a tăgăduit spunând: "N-am râs" căci i-a fost frică. Dar el a zis: "Ba da ai râs"" (Geneza 18:9-15).

Ei folosesc povestea Sarei pentru a demonstra că femeile nu pot depune mărturie.

În Coran este menționată povestea Sarei, dar fără nici o aluzie la minciuna Sarei.

"Şi au venit trimişii noştri la Avraam cu veste bună. Au zis ei: Pace! Şi nu a pregetat să aducă un vițel fript. / Şi când a văzut că mâinile lor nu se întind spre el a devenit bănuitor și l-a cuprins frica de ei. Dar ei au zis: "Nu-ți fie frică!" Noi am fost trimiși de la neamul lui Lot! / Şi soția lui stătea în picioare și a râs ea. Noi i l-am vestit pe Isaac iar după el pe Iacob. / Ci ea a zis: "Vai mie! Cum o să nasc eu când sunt o femeie bătrână iar bărbatul meu e un moșneag? Acesta este cu adevărat un lucru ciudat. / Dar ei au zis: Te miri tu de hotărârea lui Allah? Îndurarea și binecuvântarea lui Allah

Preaînaltul asupra voastră, o locuitori ai acestei case! El este cu adevărat Cel vrednic de laudă și Cel vrednic de Glorie! / Şi când i-a trecut lui Avraam frica și i-a venit vestea bună, a vorbit el cu Noi în apărarea neamului lui Lot" (Hud 69-74)

"Oare nu a ajuns la tine istoria despre oaspeții cei cinstiți ai lui Avraam?"

"Când au intrat la el și i-au zis "Pace!", iar el le-a zis lor "Pace, oameni necunoscuți!"

"Apoi s-a dus el pe furiş la familia lui şi a adus un vițel gras".

"Şi l-a apropiat de ei zicând: voi nu mâncați?"

"Şi l-a cuprins pe el frica însă ei i-au zis: "Nu te teme!" Şi i-au vestit lui nașterea unui fecior înțelept".

"S-a apropiat soția lui văicărindu-se, lovindu-și obrajii și a zis: "Eu sunt o babă stearpă"".

"Dar ei au zis: "Aşa a grăit Domnul tău și El este Înțelept și Atoateștiutor!"" (Adh-Dhariat:24-30)

În Occidentul creștin femeia are dreptul de a depune mărturie doar de la sfârșitul secolului trecut. Dacă soțul își acuza soția de infidelitate, mărturia ei conform Bibliei nu va fi luată în considerație. Soția acuzată a fost subiect de chinuitoare procese. În aceste procese ea suporta ritualuri umilitoare prin care se presupunea că și-a demonstrat vinovăția sau inocența.

- 11. Şi a grăit Domnul lui Moise şi a zis:
- 12. "Grăiește fiilor lui Israel și zi către ei: De va greși femeia unui bărbat și-l va înșela,
- 13. Şi va dormi cineva cu ea în pat, şi lucrul va fi ascuns de bărbatul ei, şi ea se va spurca pe ascuns, şi nu vor fi martori împotriva ei, nici nu va fi prinsă asupra faptului;

- 14. De va cădea asupra bărbatului duhul îndoielii bănuind pe femeia sa, vinovată fiind aceasta, sau de va cădea asupra lui duhul îndoielii şi va bănui femeia sa, nevinovată fiind:
- 15. Să-și aducă bărbatul femeia sa la preot și să aducă jertfă pentru ea a zecea parte de jertfă de făină de orz, dar să nu toarne deasupra untdelemn, nici să pună tămâie, pentru că acesta este dar de bănuială, dar de amintire, care amintește vinovăția;
 - 16. Iar preotul să o aducă și să o pună înaintea Domnului.
- 17. Apoi să ia preotul apă curată de izvor într-un vas de lut, să ia țărână din pământ de dinaintea cortului adunării și să o pună în apă.
- 18. După aceea să pună preotul femeia înaintea Domnului, să descopere capul femeii şi să-i dea în mâini darul de pomenire, darul de bănuială, iar preotul să aibă în mâini apa cea amară, care aduce blestemul.
- 19. Apoi preotul pune femeia să jure și să zică: Dacă n-a dormit nimeni cu tine și tu nu te-ai spurcat și n-ai călcat credincioșia către bărbatul tău, nevătămată să fii de această apă amară care aduce blestem;
- 20. Iar de te-ai abătut, fiind măritată, și te-ai spurcat, de a dormit cineva cu tine, afară de bărbatul tău,
- 21. Atunci să dea Domnul să fii de blestem și de ocară în poporul tău; să facă Domnul ca sânul tău să cadă și să se umfle pântecele tău.
- 22. Şi apa aceasta, care aduce blestem, să intre înăuntrul tău, ca să ți se umfle pântecele și să-ți cadă sânul tău. Iar femeia să zică: Amin, amin!
- 23. Apoi să scrie preotul jurămintele acestea pe hârtie, să le moaie în apa cea amară,

- 24. Şi să dea femeii să bea apa amară aducătoare de blestem, și va înghiți ea apa aducătoare de blestem spre vătămarea ei.
- 25. După aceea să ia preotul din mâinile femeii darul de pâine cel pentru bănuială și să ridice acest dar înaintea Domnului și să-l ducă la jertfelnic.
- 26. Să ia apoi preotul cu pumnul o parte din darul de amintire, s-o ardă pe jertfelnic şi după aceasta să dea femeii să bea apa.
- 27. După ce va bea apa cea amară a blestemului, dacă ea va fi necurată și dacă va fi înșelat pe bărbatul său, se va umfla pântecele ei și sânul ei va cădea și va fi femeia aceea blestemată în poporul său.
- 28. Iar dacă femeia nu s-a spurcat, ci va fi curată, nevătămată va rămâne și va naște copii.
- 29. Aceasta este rânduiala pentru femeia bănuită, care, fiind măritată, s-ar abate și s-ar spurca,
- 30. Sau pentru omul, asupra căruia ar cădea duhul geloziei și ar bănui pe femeia sa. Atunci să pună el pe femeie înaintea feței Domnului și să facă preotul cu ea după legea aceasta.
- 31. Şi va fi bărbatul curat de păcat, iar femeia aceea își va purta păcatul ei" (Numerii 5 11:31).

Dacă era găsită vinovată, era condamnată la moarte. Dacă era declarată nevinovată, soțul ei era de asemenea considerat nevinovat de orice nelegiuire. Dacă un bărbat se căsătorea și apoi își acuza soția că nu a fost virgină, mărturia ei nu era luată în considerație. Părinții trebuiau să dovedească virginitatea ei în fața mai marilor orașului. Dacă părinții nu puteau proba nevinovăția fiicei lor, ea trebuia lapidată în pragul ușii tatălui ei. Dacă părinții erau capabili să dovedească nevinovăția fiicei lor, soțul trebuia să plătească 100 șekeli de argint și nu putea divorța toată viața lui de soție.

- 13. De își va lua cineva femeie și va intra la dânsa,
- 14. Iar apoi o va urî şi va ridica asupra ei învinuiri de lucruri urâte, va împrăştia zvon rău despre ea şi va zice: Am luat femeia aceasta şi am intrat la ea şi n-am găsit la ea feciorie,
- 15. Atunci tatăl fetei și mama ei să ia și să ducă semnele fecioriei fetei la bătrânii cetății, în poartă;
- 16. Şi tatăl fetei să zică bătrânilor: Am dat pe fiica mea de femeie acestui om şi acum el a urât-o,
- 17. Şi iată ridică asupra ei învinuiri de lucruri urâte, zicând: N-am găsit feciorie la fiica ta; dar iată semnele fecioriei fiicei mele. Şi să întindă haina înaintea bătrânilor cetății.
- 18. Atunci bătrânii acelei cetăți să ia pe bărbat și să-l pedepsească;
- 19. Să pună asupra lui gloabă de o sută de sicli de argint şi să-i dea tatălui fetei, pentru că a stârnit zvonuri rele despre o fată israelită; ea însă să-i rămână femeie şi el să nu se poată despărți de ea toată viața lui.
- 20. Iar dacă cele spuse vor fi adevărate și nu se va găsi feciorie la fată,
- 21. Atunci fata să fie adusă la uşa casei tatălui ei şi locuitorii cetății ei să o ucidă cu pietre şi să o omoare, pentru că a făcut lucru de ruşine în Israel, desfrânându-se în casa tatălui său. Şi aşa să stârpeşti răul din mijlocul tău" (Deuteronom 22:13-21).

8) Adulterul

Adulterul este considerat un păcat în toate religiile. Biblia a decretat pedeapsa cu moartea pentru adulterini și adulterine. Islamul de asemenea îi pedepsește pe ambii.

"Pe cea care preacurvește și pe cel care preacurvește biciuți-i pe fiecare cu câte o sută de lovituri. Și să nu vă apuce mila de ei în împlinirea legii lui Allah Preaînaltul, dacă voi credeți în Allah și în Ziua de Apoi! Și un grup de dreptcredincioși să fie martori la pedepsirea lor!" (An Nur:2)

Oricum definiția coranică a adulterului este foarte diferită de cea biblică. Adulterul conform Coranului este o relație extraconjugală între un bărbat și o femeie, ambii fiind căsătoriți. Biblia consideră adulterul o relație extraconjugală a unei femei căsătorite.

- 10. De se va desfrâna cineva cu femeie măritată, adică de se va desfrâna cu femeia aproapelui său, să se omoare desfrânatul și desfrânata. (Levitecul:10)
- 22. De se va găsi cineva dormind cu femeie măritată, pe amândoi să-i dați morții: și bărbatul, care a dormit cu femeia și femeia. Şi așa să stârpești răul din Israel. (Deuteronom:22)

(Proverbe)

Conform definiției din Biblie, dacă un bărbat căsătorit are o relație cu o femeie necăsătorită, nu este considerat adulter. Creștinismul consideră adulter doar relația extraconjugală a femeii căsătorite. Pe scurt, adulterul este o relație extraconjugală cu o femeie căsătorită. O relație extramaritală a unui bărbat căsătorit nu este un păcat în Biblie. De ce acest dublu standard moral? În conformitate cu Enciclopedia iudaică, soția este considerată proprietatea soțului și adulterul constituie o violare a dreptului exclusiv al soțului asupra ei; soția ca proprietate a soțului nu are nici un drept asupra lui. (15) Deci dacă un bărbat

necăsătorit are o relație cu o femeie căsătorită, el a violat proprietatea altui bărbat și trebuie pedepsit. În Israel dacă un bărbat căsătorit are o relație cu o femeie necăsătorită, copilul lui cu această femeie este considerat legitim, însă dacă o femeie căsătorită are o legătură cu un bărbat căsătorit sau singur, copilul va fi considerat bastard și îi va fi interzis să se căsătorească cu evrei prin naștere, se poate căsători doar cu un bastard sau un convertit. De asemenea, descendenții vor fi considerați bastarzi până la a zecea generație. (16)

Coranul nu a considerat niciodată femeia ca fiind proprietate a unui bărbat. Coranul descrie cu multă elocvență relațiile dintre soți.

"Şi printre semnele Lui este acela că El v-a creat din voi înşivă soațe, pentru ca voi să trăiți în linişte împreună cu ele. Şi El a pus între voi linişte și îndurare și întru aceasta sunt semne pentru un neam de oameni care chibzuiesc." (Ar-Rum:21)

Aceasta este concepția coranică despre căsătorie: dragoste, îndurare, liniște, nu proprietate și dublu standard.

9) Jurămintele

Conform Bibliei, orice promisiune trebuie făcută în numele lui Dumnezeu. Cel care promite nu trebuie să își încalce promisiunea. Pentru femeie acest lucru nu este necesar; ea are nevoie de aprobarea tatălui dacă trăiește în casa lui sau a soțului dacă e căsătorită. Dacă soțul, respectiv tatăl nu aprobă jurământul soției, respectiv fiicei, el este declarat nul.

- 2. Așa a grăit Moise către căpeteniile semințiilor fiilor lui Israel și le-a zis: "Iată ce poruncește Domnul:
- 3. Omul care va face făgăduință Domnului sau se va jura cu jurământ, punând legătură asupra sufletului său, să nu-și calce cuvântul, ci să împlinească toate câte au ieșit din gura lui.
- 4. Dacă vreo femeie va da făgăduință Domnului și va pune asupra sa legământul, în casa părintelui său, în tinerețea sa,
- 5. Şi va auzi tatăl făgăduința ei şi legământul ce ea şi-a pus asupra sufletului său, şi va tăcea tatăl ei asupra acestora, atunci toate făgăduințele ei se vor ține şi orice legământ și-ar fi pus ea asupra sufletului său se va ține.
- 6. Iar dacă tatăl ei, auzind, o va opri, atunci toate făgăduințele ei și legămintele ce ea și-ar fi pus asupra sufletului său nu se vor ține și Domnul o va ierta, pentru că a oprit-o tatăl ei.
- 7. Dacă însă ea se va mărita și va fi asupra ei făgăduința sau cuvântul gurii sale, cu care s-a legat pe sine,
- 8. Şi va auzi bărbatul ei şi, auzind-o, va tăcea, atunci făgăduințele ei se vor ține şi legămintele ce ea şi-a pus asupra sufletului său se vor ține.
- 9. Iar dacă bărbatul ei, auzind, o va opri și va lepăda făgăduința ei, care este asupra ei, și cuvântul gurii ei cu care ea

s-a legat pe sine, atunci acestea nu se vor ține, pentru că i le-a oprit bărbatul ei și Domnul o va ierta.

- 10. Iar făgăduința văduvei și a celei despărțite și orice legământ și-ar pune aceasta cu sufletul ei se va ține.
- 11. Dacă însă în casa bărbatului său a dat făgăduința sau și-a pus legământ asupra sufletului său cu jurământ,
- 12. Şi bărbatul ei a auzit şi a tăcut asupra acesteia şi n-a oprit-o, atunci toate făgăduințele ei se vor ține şi orice legământ şi-ar fi pus asupra sufletului său se va ține.
- 13. Dacă însă bărbatul ei, auzind, a lepădat făgăduințele, atunci toate făgăduințele ieșite din gura ei și legămintele sufletului său nu se vor ține, pentru că bărbatul ei le-a desființat și Domnul o va ierta.
- 14. Orice făgăduință și orice legământ cu jurământ pentru smerirea sufletului ei, bărbatul ei îl poate întări și tot bărbatul ei îl poate și desființa.
- 15. Dacă însă bărbatul ei a tăcut despre aceasta, zi de zi, prin aceasta el a întărit toate făgăduințele ei și toate legămintele ce sunt asupra ei le-a întărit, pentru că el a auzit și a tăcut.
- 16. Iar dacă bărbatul le-a lepădat după ce le-a auzit, atunci a luat el asupra sa păcatul ei.
- 17. Acestea sunt legile, pe care Domnul le-a poruncit lui Moise asupra legămintelor dintre bărbat și femeia lui, dintre tată și fiica lui, cât aceasta este tânără și se află în casa tatălui ei. (Numerii 30-2-15)

De ce cuvântul femeii nu este admis? Răspunsul e simplu: pentru că ea este proprietatea tatălui înainte de căsătorie, iar după căsătorie devine proprietatea soțului. Controlul tatălui este total, el poate face tot ceea ce își dorește, inclusiv să o vândă! Următorul fragment dintr-o scriere rabinică evidențiază acest lucru: "Bărbatul poate să o vândă pe fiica sa, dar femeia nu își

poate vinde fiica, bărbatul o poate logodi pe fiica sa, însă femeia nu poate". (17) Literatura rabinică indică de asemenea că prin căsătorie controlul asupra fiicei este transferat de la tată la soț. "Logodna o face pe femeie averea sacră proprietatea inviolabilă a sotului". Evident dacă femeia este considerată proprietatea cuiva, ea nu poate face nici o promisiune fără aprobarea stăpânului său. Recomandarea biblică privitoare la jurămintele femeii a avut repercusiuni negative asupra femeii iudeo-creștine până la începutul acestui secol. Femeia căsătorită în lumea occidentală nu a avut nici un statut juridic. Nici o faptă a ei nu avea valoare legală. Soțul ei putea renega orice contract, afacere sau înțelegere pe care ea a făcut-o. Femeia în Vest era incapabilă să respecte obligatiile unui contract deoarece ea de fapt era proprietatea altcuiva. Femeia occidentală a suferit mai bine de 200 de ani din cauza acestei atitudini biblice față de poziția femeilor vizavi de tații și soții lor. (18) În Islam jurământul este valid atât pentru bărbați, cât și pentru femei și nimeni nu are puterea să îl anuleze.

În Coran este scris: "Allah Preaînaltul nu vă va mustra pentru jurămintele voastre rostite la întâmplare, însă vă va mustra pentru jurămintele prin care v-ați legat cu bună știință. Ispășirea pentru ele va fi hrănirea a zece sărmani cu ceea ce îi hrăniți în mod obișnuit pe cei din familia voastră, sau îmbrăcarea lor sau slobozirea unui rob. Cel ce nu găsește mijloacele pentru aceasta trebuie să țină post vreme de trei zile. Aceasta este ispășirea pentru jurămintele voastre, dacă le-ați făcut. Și păziți-vă jurămintele! Astfel vă limpezește Allah Preaînaltul versetele Lui. Poate că veți fi mulțumitori!" (Al Maida:89)

Companionii profetului Muhammad (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!), bărbați și femei, și-au prezentat personal jurământul în fața lui. "O, Profetule! Dacă vin la tine femei credincioase și îți fac jurământ de credință, făgăduind că nu vor pune nimic în rând cu Allah, nu vor fura, nu vor preacurvi, nu-i vor omorî pe copiii lor, nu vor săvârși nici o ticăloșie cu mâinile lor și cu picioarele lor, și nu ți se vor arăta cu nesupunere față de ceea ce se cuvine, atunci primește jurământul lor de credință și roagă-L pe

Allah Preaînaltul de iertare pentru ele, căci Allah Preaînaltul este Iertător, Îndurător." (Al-Mumtahana:12)

Bărbatul nu poate încheia un jurământ în numele soției sau al fiicei sale. Şi nici un bărbat nu poate anula un jurământ al nici uneia dintre rudele sale de sex feminin.

10) Proprietatea soției

Cele trei mari religii au o credință de nezdruncinat în importanța căsătoriei și a vieții de familie. Ele de asemenea sunt de acord că bărbatul este capul familiei. Totuși, există diferențe zgomotoase între cele trei religii în ceea ce priveste limitele acestei conduceri. Traditia iudeo-crestină, spre deosebire de Islam, extinde virtual conducerea sotului asupra proprietătilor tradiției iudaice, soțul este cel Conform administrează bunurile soției. (19) Și în acest caz se aplică dublul standard, ca și în cazul adulterului sau al jurământului. Această concepție este responsabilă pentru refuzul ca soția să aibă orice control asupra veniturilor sau proprietăților sale. De îndată ce se căsătorește, femeia evreică pierde complet orice control asupra bunurilor și veniturilor sale. Rabinii declară că este dreptul soțului să dispună de bunurile soției. "Din clipa în care ai devenit proprietarul femeii, vei deveni și stăpân al bunurilor sale?" Şi "din moment ce a dobândit o femeie, nu ar trebui să dobândească și bunurile sale?"(20) Astfel căsătoria o face lefteră pe o femeie bogată. Talmudul descrie situatia financiară a soției astfel: "Cum poate să aibă ceva o femeie? Ce este al lui este al lui si ce este al ei este de asemenea al lui." Veniturile ei si ceea ce găsește ea pe stradă e de asemenea al lui. Obiectele casnice, chiar și firimiturile de pâine de pe masă, sunt de asemenea ale lui. Dacă ea invită un musafir în casa soțului și îl hrănește e ca și cum l-ar fura pe soţ (San 71.Git 62a).

De fapt problema este că averea femeii evreice era destinată atragerii pretendenților. Familia evreiască trebuia să stabilească o cotă din averea sa care să fie utilizată drept dotă (zestre) în cazul căsătoriei. Această dotă era o povară nedorită pentru tații fetelor. Tatăl o educa și o creștea pe fiica lui și apoi o pregătea pentru căsătorie furnizându-i o dotă consistentă. Astfel fata în familiile evreiești a fost o responsabilitate, și nu un profit. (21) Această responsabilitate explică de ce nașterea unei fiice nu era sărbătorită cu bucurie în vechea societate evreiască. Zestrea era un dar de nuntă oferit mirelui sub forma unei închirieri, el era proprietarul, dar nu o putea vinde. Mireasa pierdea orice control asupra dotei din momentul căsătoriei. Mai mult, dacă ea

lucrează veniturile sale revin soțului. Ea își recăpăta proprietățile doar în două situații: în cazul divorțului sau decesului soțului. Dacă ea murea prima, soțul ei o moștenea. În cazul decesului soțului, soția își recăpăta dota sa premaritală, dar nu avea dreptul la nici o parte din bunurile lui. Trebuie adăugat că mirele îi oferea miresei un dar de nuntă, dar practic tot el era proprietarul acelui dar atâta timp cât erau căsătoriți. (22) Creștinismul a urmat până recent tradiții similare cu cele iudaice. Atât legile civile, cât și cele religioase în timpul Imperiului greco-roman creștin (după Constantin) au pus problema convenției asupra proprietății ca o condiție pentru recunoașterea căsătoriei. Familiile ofereau fiicelor o dotă din ce în ce mai mare si drept rezultat bărbatii aveau tendinta de a se căsători cu femei care aveau o zestre consistentă; din această cauză familiile amânau căsătoriile mai mult decât se obisnuia. (23) Sub legea canonică și civilă, femeia își pierdea zestrea dacă era găsită vinovată de adulter, toată dota revenea soțului. (24) Acest lucru se întâmpla până la sfârșitul secolului 19 și începutul secolului 20. De exemplu, drepturile femeilor în Dreptul englez au fost scrise si publicate în 1632. Aceste drepturi includeau: soția nu numai că își pierdea bunurile după căsătorie, ea își pierdea de asemenea și individualitatea. (25) Nici o faptă de a sa nu avea valoare legală. Persoanele care încheiau orice tip de contract cu o femeie erau considerate șarlatani. Mai mult, femeia nici măcar nu putea să dea pe cineva în judecată, nici măcar pe propriul ei soț. (26) O femeie căsătorită era practic tratată în ochii legii ca un copil. Soția aparținea soțului său și deci ea își pierdea averea, statutul legal și numele de familie. (27) Islamul încă din secolul 17 a acordat femeii căsătorite independență individuală de care până foarte recent femeile din Vestul iudeo-creştin erau private. În Islam, mireasa și familia sa nu au obligatia de a oferi un cadou mirelui. Fata în familia musulmană nu este o povară. O femeie este demnă în Islam, ea nu trebuie să ofere daruri cu scopul de a atrage posibilii soti. Mirele este cel care trebuie să ofere miresei un dar de nuntă. Acest dar este considerat proprietatea ei și nu a mirelui sau a familiei miresei. Lor nu le revine nici o parte din el și nu exercită control asupra darului de nuntă. Astăzi în câteva societăti musulmane darul de nuntă este de ordinul miilor de dolari sau în diamante și nu este nimic neobișnuit. (28)

Mireasa păstrează acest dar chiar dacă mai târziu divorțează. Soțului nu îi este permis să ia nici o parte din bunurile soției, excepție făcând situațiile când oferă ea însăși prin liberul consimțământ. (29) Coranul și-a declarat clar poziția față de această chestiune:

"Şi oferiţi femeilor zestrea de bună voie, iar dacă ele se lipsesc nesilite de ceva, atunci cheltuiţi-o voi cum doriţi, cu plăcere." (An Nisa:4)

Veniturile soției și averea sa este sub controlul ei total, soțului revenindu-i responsabilitatea întreținerii copiilor și soției. (30)

Nu e nici o problemă dacă soția este bogată, ea nu este obligată să-și întrețină familia, dar ceea ce oferă este considerat "sadaqa" (caritate) și este alegerea ei să facă aceasta. Soții se moștenesc unii pe alții. În plus, femeia căsătorită în Islam își păstrează legal numele său și individualitatea. (31) Un judecător american a comentat odată astfel drepturile femeii musulmane: "O fată musulmană se poate căsători de zece ori, dar individualitatea ei nu este absorbită de diverșii ei soți. Ea este o planetă solară cu un nume și o personalitate juridică proprie". (32)

11) Divorțul

Cele trei religii au diferențe remarcabile în concepția lor despre divorț. Creștinismul urăște în întregime divorțul. Noul Testament este indubitabil avocatul indisolubilității căsătoriei. I se atribuie lui Isus următoarele cuvinte: "Eu însă vă spun vouă: că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, o face să săvârșească adulter, și cine va lua pe cea lăsată săvârșește adulter." (Matei:32)

Acest ideal este indubitabil nerealist. Se presupune că societatea umană nu a atins niciodată starea de perfecțiune morală. Când un cuplu realizează că viața lor conjugală este dincolo de remediere, interdicția divorțului nu aduce nimic bun pentru ei. Nu este rezonabil să obligi doi oameni să rămână împreună împotriva voinței lor. Nu e de mirare că întreaga lume creștină a fost obligată să permită divorțul. Iudaismul admite divorțul chiar și fără un motiv.

Vechiul Testament dă soțului dreptul de a divorța de soția sa doar pentru că nu o place.

- 1. "De va lua cineva femeie și se va face bărbat ei, dar ea nu va afla bunăvoință în ochii lui, pentru că va găsi el ceva neplăcut la ea, și-i va scrie carte de despărțire, i-o va da la mână și o va slobozi din casa sa,
 - 2. Iar ea va ieși și, ducându-se, se va mărita cu alt bărbat..
- 3. Dar dacă și acest din urmă bărbat o va urî și-i va scrie carte de despărțire și i-o va da la mână și o va slobozi din casa sa, sau va muri acest din urmă bărbat al ei, care a luat-o de soție,
- 4. Bărbatul ei cel dintâi care a lăsat-o nu o poate lua iar de soție, după ce a fost întinată, că aceasta este urâciune înaintea Domnului Dumnezeului tău; să nu întinezi pământul, pe care Domnul Dumnezeul tău ți-l dă moștenire." (Deuteronom 24:1-4)

Versetele de mai sus au provocat dezbateri furtunoase între teologii evrei deoarece ei dezaprobă interpretarea cuvintelor "neplăcut", "indecent" menționate în aceste versete. Talmudul înregistrează diferențele lor de opinie. Școala Şammai afirmă că un bărbat nu poate divorța de soția lui decât dacă aceasta se face vinovată de neglijență în îndeplinirea datoriei conjugale, în timp ce școala Hillel spune că el poate divorța de soție dacă ea a spart o farfurie. Rabinul Akiba spune că "un bărbat poate divorța dacă a găsit o femeie mai frumoasă decât soția lui." (Gittin 90a-b)

Noul Testament urmează opinia Şammaită în timp ce Legea evreiască a urmat opiniile hilelite și ale rabinului Akiba. Înainte de școala hilelită predomina o tradiție indestructibilă a Legii evreiești conform căreia soțul putea divorța de soție fără nici un motiv. Vechiul Testament nu numai că oferă soțului dreptul de divorț de o soție "antipatică", dar consideră obligatoriu divorțul de o soție rea. "Inimă înfrântă și față tristă și rană inimii este femeia rea" (Ecleziastul 22:25).

Talmudul a înregistrat numeroase fapte ale soției care îl obligă pe soț să divorțeze de ea.

"Dacă ea a mâncat pe stradă, dacă a băut cu poftă în stradă, dacă a alăptat în stradă, Rabi Meir spune că în toate aceste cazuri trebuie să-și părăsească soțul". (Git89a)

Talmudul de asemenea împuternicește divorțul de o soție stearpă (care nu are copii timp de zece ani). Rabinii noștri ne învață: dacă bărbatul se căsătorește și trăiește 10 ani cu soția sa și ea nu face copii în acest timp, el trebuie să divorțeze de ea: (Yeb64a).

Soţiile în Iudaism cu alte cuvinte nu pot iniţia divorţul. Soţia evreică poate pretinde dreptul de a divorţa în faţa unui tribunal religios dacă există motive puternice. Foarte puţine motive pot fi invocate de soţia care cere divorţul.

Acestea sunt:

- un soț cu defecte fizice sau boli de piele
- un soț care nu își îndeplinește responsabilitățile conjugale.

Tribunalul poate sprijini cererea de divorţ a soţiei, dar nu poate dizolva căsătoria. Doar soţul poate face aceasta şi poate da soţiei act de divorţ.

Tribunalul îl poate biciui, amenda, încarcera sau excomunica pentru a-l forța să-i dea soției actul de divorț. Oricum dacă soțul este suficient de încăpățânat, poate refuza să accepte divorțul și să o țină încurcată pe soție pe timp nelimitat. Mai rău, o poate părăsi lăsând-o într-o situațe incertă: nici divorțată, nici căsătorită. El se poate căsători cu o altă femeie sau chiar să conviețuiască cu o femeie necăsătorită și poate avea copii de la ea (acești copii fiind considerați legitimi conform Dreptului iudaic). Soția părăsită cu alte cuvinte nu se poate căsători cu un alt bărbat până nu este legal divorțată și nu poate să se implice într-o relație cu un bărbat deoarece va fi considerată adulterină și copiii rezultați în urma acestei legături sunt considerați bastarzi timp de 10 generații. O femeie într-o astfel de situație era numită "agunah" - femeie al cărui soț refuză să îi acorde divorțul. (34) În SUA există astăzi aproximativ 1.000-1.500 de femei evreice care sunt agunot (pluralul de la agunah), în timp ce în Israel numărul lor este cam de 16.000. Soții pot pretinde mii de dolari de la soțiile păcălite în schimbul actelor de divort. (35)

Islamul are o poziție de mijloc între Creștinism și Iudaism cu privire la divorț. Căsătoria în Islam este o legătură sacră care nu se poate desface decât dacă există motive. Cuplul a fost instruit să urmărească posibile remedii oricând căsătoria lor este în pericol. Nu este recomandat să se recurgă la divorț decât în situația când nu există altă soluție. Islamul recunoaște divorțul, dar îl descurajează pe toate căile. De asemenea, le este recunoscut ambilor soți dreptul de a pune punct căsătoriei lor. Islamul i-a dat soțului dreptul de divorț (*talaq*). În plus, spre deosebire de Iudaism, și soția are dreptul de a dizolva căsătoria,

acest drept pe care ea l-a dobândit se numește *khula* (plecarea soției). Dacă soțul este cel care divorțează, el nu poate recupera nimic din darul de nuntă pe care i l-a oferit soției. Coranul explică această interdicție care se aplică chiar dacă dota a fost foarte scumpă și valoroasă.

"Dacă vreți să schimbați o soție cu altă soție prin divorț și i-ați dat uneia dintre ele un qintal, nu luați nimic din el înapoi. Oare voiți voi să-l luați înapoi cu clevetire și păcat învederat?!" (An Nisa:20)

În cazul în care soția alege să divorțeze, trebuie să înapoieze dota soțului. Returnarea cadoului de nuntă în această situație este o compensație corectă pentru soțul dornic să o păstreze pe soția sa în timp ce ea a ales să îl părăsească. Coranul a ordonat bărbaților să nu ia înapoi dota decât în situația în care soția este inițiatoarea divorțului. Nu este nimic condamnabil dacă ea îi oferă ceva pentru eliberarea sa.

"Divorţul este îngăduit de două ori, după care trebuie, sau ţinerea soţiei cu bunătate sau slobozirea ei cu bunătate. Şi nu vă este vouă îngăduit să luaţi nimic înapoi din ceea ce le-aţi dăruit soţiilor, doar dacă se tem amândouă părţile că nu vor fi în stare să împlinească poruncile lui Allah. Iar dacă vă temeţi că nu veţi putea împlini poruncile lui Allah, atunci nu este nici un păcat ca ea să se răscumpere cu ceva. Acestea sunt poruncile lui Allah şi să nu le încălcaţi! Aceia care le încalcă sunt nelegiuţi!" (Al Baqara:229)

De asemenea, o femeie a venit la profetul Muhammad (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) să ceară divorțul de soțul ei. Ea i-a spus profetului (pacea și binceuvântarea lui Allah fie asupra sa!) că nu are de ce să se plângă împotriva soțului ei. Singura problemă era că îl ura și nu îl mai suporta. Profetul (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a întrebat-o ce a primit de la el și ea a răspuns: "o grădină". Apoi el a întrebat-o: "Şi îi dai grădina înapoi?" Iar ea a răspuns: "Da", după care profetul (pacea și bincuvântarea lui Allah fie asupra sa!) i-a spus omului să-și ia grădina înapoi și să divorțeze de ea (Bukhari).

În unele situații soția poate cere divortul de soțul ei: cruzimea soțului, abandonul fără motiv, soțul nu își îndeplinește responsabilitățile conjugale, etc constituie motive de divort. (37) Pe scurt, Islamul a oferit femeii musulmane câteva drepturi de neegalat: ea poate divorta prin khula și poate cere divorțul în nume propriu. Sotia musulmană nu a fost niciodată legată de un sot recalcitrant. Aceste drepturi le-au atras și pe femeile evreice care trăiau în societatea islamică timpurie din secoulul 17, ele obțineau actele de divort de la soții lor evrei prin intermediul tribunalului musulman. Rabinii au declarat aceste acte nule. Cu scopul de a stopa această practică, rabinii le-au dat noi drepturi și privilegii femeilor evreice în încercarea de a slăbi apelul la tribunalul islamic. Femeile evreice care locuiau în tări crestine nu au avut acest drept înainte de dreptul roman al divorțului, practică care nu era cu nimic mai atractivă față de dreptul iudaic. (38)

Să ne focalizăm atenția asupra procedurilor de descurajare a divorțului în Islam. Profetul Islamului (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) le-a spus credincioșilor: "dintre toate faptele permise divorțul este cel mai urât de Allah Preaînaltul" (Abu Dawud). Soțul musulman nu ar trebui să divorțeze de soție pentru că nu o place. Coranul recomandă bărbaților musulmani să fie blânzi cu soțiile lor chiar dacă au aversiune față de ele sau simt că nu le iubesc.

"...iar dacă nu vă este un lucru pe plac, se poate să nu vă placă un lucru pe care Allah Preaînaltul l-a pregătit să vă aducă un mare bine." (An Nisa:19)

Profetul Muhammad (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a oferit sfaturi similare: "credinciosul să nu urască o femeie credincioasă. Dacă îi displac unele dintre trăsăturile sale va fi încântat de altele." (Muslim)

Profetul a afirmat de asemenea că cei mai buni dintre musulmani sunt cei buni cu soțiile lor.

"Credincioșii care arată o credință perfectă sunt cei care au cel mai bun caracter și cei care sunt cei mai buni cu soțiile lor" (Tirmidhi).

Oricum, Islamul este o religie practică și recunoaște că există circumstanțe în care mariajul se apropie de colaps. În astfel de cazuri simplul sfat de a fi amabil și a avea autocontrol nu este o soluție viabilă. Deci ce trebuie făcut în această situație cu scopul de a salva căsătoria? Coranul oferă câteva sfaturi practice pentru cuplu (soț și soție). Pentru soțul care are o soție cu un comportament greu de suportat, pentru el Coranul oferă patru tipuri de sfaturi care sunt detaliate în următorul verset.

"...pe cele de a cărei neascultare vă temeți, povățuiți-le. Părăsiți-le în paturi și loviți-le! Dar dacă ele revin și ascultă de voi, atunci nu mai căutați pricină împotriva lor. Allah Preaînaltul este Cel Mai Înalt, Măreț" (An Nisa:34)

"Dacă vă temeți de o pricină între cei doi soți, atunci trimiteți un arbitru din neamul ei. Dacă voiesc ei arbitrii împăcarea, Allah Preaînaltul va readuce înțelegerea între cei doi soți. Allah este Atoateștiutor, Bineștiutor" (An Nisa:35)

Prima dată sunt puse în practică primele trei sfaturi. Dacă ele dau greș, se recurge la ajutorul familiei care va încerca să medieze conflictul dintre cei doi soți. Trebuie să explicăm că în lumina acestui verset bătaia este o măsură temporară la care se recurge doar în cazuri extreme. (*Nota traducătorului*: profetul a explicat că acest verset folosește expresia bătaie în sens metaforic, iar măsurile enunțate mai sus nu pot fi aplicate decât în cazul în care soțul este nevinovat). Soțului nu îi este permis să aplice mult timp aceste măsuri.

Profetul Muhammad (pacea și binceuvântarea lui Allah fie asupra sa!) i-a învățat pe soții musulmani că ei nu ar trebui să recurgă la aceste măsuri decât în cazuri extreme. Chiar și în aceste cazuri soțului nu îi este permis să o pedepsească dacă neînțelegerile au încetat, nu-i este permis să o enerveze.

"În cazul în care ele sunt vinovate părăsiți patul conjugal și pedepsiți-le neglijându-le. Dacă ele sunt supuse să nu le provocați nici o supărare" (Tirmidhi).

Mai mult, profetul Islamului a condamnat orice tip de violență fizică. Unele dintre soțiile musulmanilor s-au plâns profetului că sunt bătute de soții lor. Auzind acestea profetul (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a spus categoric: "Cei care își bat soțiile nu sunt cei mai buni dintre voi" (Tirmidhi).

Profetul (pacea și bincuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a sfătuit-o pe o femeie musulmană care se numea Fatima bint Qais să nu se căsătorească cu un bărbat despre care se știa că bate femeile.

"M-am dus la profet și am spus: Abu Jahm și Muawiah m-au cerut de soție".

Profetul a spus: "Muawiah este sărac și Abu Jahm obișnuiește să bată femeile" (Muslim).

În Talmud se specifică că soțul își poate bate soția doar în scop disciplinar. (39) Nu există nici un fel de restricții, soția poate fi bătută chiar și dacă refuză să îndeplinească muncile casnice. Mai mult, i s-a permis soțului chiar utilizarea biciului. (40)

Pentru acele soții care se tem de comportamentul urât al soților, Coranul recomandă:

"Dacă o femeie se teme de nepăsarea sau îndepărtarea bărbatului ei, atunci nici o vină nu va fi asupra lor dacă ajung la o împăcare, căci împăcarea este mai bună, iar sufletele sunt înclinate spre zgârcenie. Dar dacă vă purtați bine și vă temeți de Allah, Allah este Bineștiutor" (An Nisa:128)

În acest caz femeile sunt sfătuite să caute împăcarea cu soții lor (cu sau fără ajutorul familiei).

Remarcăm că în Coran nu se recomandă să i se aplice soției două pedepse în același timp – bătaia și abstinența. Motivul acestui decalaj este de a proteja soția de violența fizică, deoarece aceasta ar face mai mult rău decât bine. Unii teologi musulmani sugerează că tribunalul ar putea aplica aceste măsuri împotriva soțului în favoarea soției. (41)

Concluzionăm că Islamul oferă cuplului căsătorit multe sfaturi viabile pentru a-și salva căsătoria în cazul tensiunilor și necazurilor. Dacă unul dintre parteneri pune în pericol relația matrimonială, celălalt partener este sfătuit de Coran să facă orice este posibil cu scopul de a salva această legătură sacră.

12) Mamele

Vechiul Testament recomandă în numeroase locuri bunătate și tratament frumos față de părinți și îi condamnă pe cei care nu-i respectă.

De exemplu: Cel care va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie dat morții, că a grăit de rău pe tatăl său și pe mama sa și sângele este asupra sa.

Deşi este menţionat respectul faţă de tată "un fiu înţelept este bucuria tatălui său, dar un om nebun dispreţuieşte pe mama sa" Proverbe:13:1.

Mama, singură nu este menționată niciodată.

Mai mult, nu se accentuează în mod special acordarea unui tratament blând mamelor în semn de respect pentru marea lor suferință provocată de naștere și alăptare. Mamele nu moștenesc totul de la copiii lor, în timp ce tații o pot face. Din contră, Noul Testament lasă impresia că a o trata pe mamă cu bunătate constituie un impediment pe calea lui Dumnezeu. Conform Noului Testament, nimeni nu poate deveni un bun creștin, un merituos discipol al lui Cristos dacă nu își urăște mama. I se atribuie lui Isus următoarele cuvinte:

"Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe mamă și pe femeie și pe copii și pe frați și pe surori, chiar și sufletul său însuși, nu poate să fie ucenicul Meu" (Luca 14:26).

În plus, Noul Testament ne prezintă imaginea unui Isus indiferent sau chiar nerespectuos față de propria lui mamă. De exemplu, când ea a venit să-l caute și l-a găsit predicând în mijlocul mulțimii, nu a mers să o vadă.

31. Şi au venit mama Lui şi fraţii Lui, şi stând afară, au trimis la El ca să-l cheme.

- 32. Iar mulțimea ședea împrejurul Lui. Și I-au zis unii: Iată mama Ta și frații Tăi și surorile Tale sunt afară. Te caută.
- 33. Şi, răspunzând lor, le-a zis: Cine este mama Mea şi frații Mei?
- 34. Şi privind pe cei ce şedeau în jurul Lui, a zis: Iată mama Mea şi frații Mei.
- 35. Că oricine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele Meu și sora Mea și mama Mea (Marcu 3:31-35).

Cineva poate argumenta că Isus încerca să predea o lecție importantă și că religia este mai importantă decât legăturile de rudenie. Oricum, el și-a predat lecția arătând o absolută indiferență mamei sale. Unul dintre cei care îl ascultau i-a reamintit de importanța mamei sale, de faptul că mama i-a dat naștere și l-a alăptat. Răspunsul lui a fost:

- 27. Şi când zicea El acestea, o femeie din mulţime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt!"
- 28. Iar El a zis: Așa este, dar fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc (Luca 11:27-28).

Dacă o mamă cu un statut precum al Fecioarei Maria a fost tratată cu o asemenea desconsiderare, așa cum este descris în Noul Testament, atunci cum își tratează mama creștinul de rând? În Islam, respectul, onoarea și considerația de care se bucură o mamă este fără precedent. Coranul plasează pe un loc foarte important blândețea față de părinți, este pe locul doi după adorarea lui Allah Preaînaltul.

"Nu pune lângă Allah Preaînaltul un alt zeu, ca să nu șezi rușinat și alungat! / Şi Domnul Tău a orânduit să nu-L adorați decât pe El și să vă purtați frumos cu părinții voștri, iar dacă bătrânețile îi ajung pe unul dintre ei sau pe amândoi lângă tine, nu le ziceți lor "Of"! și nu-i certa pe ei, ci spune-le lor vorbe cuviincioase" (Al Isra:23-24)

Coranul în multe alte locuri accentuează rolul important al mamei în creșterea și îngrijirea copilului.

"Noi l-am povățuit pe om să facă bine părinților săi, mama lui l-a purtat, suportând pentru el slăbiciune după slăbiciune, iar înțărcarea lui a fost după doi ani, (așadar): "Adu mulțumire Mie și părinților tăi, căci la Mine este întoarcerea!" (Luqman:14)

Profetul Muhammad (pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a acordat de asemenea mamei un loc privilegiat. Un om a venit la profet și l-a întrebat cine merită cel mai mult respect. Profetul i-a răspuns "mama ta". Omul a adăugat "și mai cine?", iar trimisul lui Allah Preaînaltul a răspuns iar: "mama ta". Omul a întrebat "și mai cine după ea?" Profetul a răspuns: "tatăl tău". Printre puținele percepte pe care musulmanii le respectă cu fidelitate și în ziua de astăzi sunt cele referitoare la tratamentul acordat mamelor. Relația profundă și călduroasă între mamele musulmane și copiii lor și adâncul respect cu care bărbații musulmani se apropie de mamele lor îi uimește de obicei pe occidentali. (43)

13) Moștenirea și femeile

O foarte importantă diferență între Coran și Biblie este atitudinea lor vizavi de moștenirea de către femeie a bunurilor rudelor decedate. Atitudinea biblică a fost descrisă succint de rabinul Epstein: "Tradiția continuă și neîntreruptă înainte de zilele biblice nu a dat membrilor familiei de sex feminin, fiicele și soțiile, dreptul de moștenire a unei părți din averea familiei. Într-o schemă sumară a succesiunii, membrele femei din familie erau reduse la condiția de sclave. În Iudaism s-a legiferat că fiicele erau admise la succesiune doar în situația în care nu existau moștenitori bărbați, iar soția nu era recunoscută ca moștenitor nici măcar în această situație". De ce femeile dintr-o familie erau considerate parte din proprietăți? Rabinul Epstein a răspuns la această întrebare: "Înainte de căsătorie erau considerate proprietatea tatălui; după căsătorie, a soțului. Regulile biblice ale moștenirii sunt schiţate în Numerii 27:1-11:

- 1. Atunci au venit fetele lui Salfaad, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, din neamul lui Manase, fiul lui Iosif, ale căror nume sunt acestea: Noa, Hogla, Milca și Tirța,
- 2. Şi au stat înaintea lui Moise, a lui Eleazar preotul, înaintea căpeteniilor şi înaintea întregii obști, la ușa cortului adunării, și au zis:
- 3. "Tatăl nostru a murit în pustie; el n-a fost din numărul celor care s-au ridicat împotriva Domnului cu adunarea lui Core, ci a murit pentru păcatul său și feciori n-a avut.
- 4. De ce să piară numele tatălui nostru din neaamul lui, pentru că n-are fii? Dă-ne și nouă moșie între frații tatălui nostru!"
 - 5. Moise însă a dus cererea lor înaintea Domnului;
 - 6. Iar Domnul a zis către Moise:

- 7. "Drept au grăit fetele lui Salfaad; dăruiește-le și lor moștenire între frații tatălui lor și trece-le lor moșia tatălui lor.
- 8. Iar fiilor lui Israel să le grăiești și să le spui: De va muri cineva, neavând fiu, să dați partea lui fiicei lui.
 - 9. Iar de nu are nici fiică, să dați partea lui fraților lui.
- 10. De nu are însă nici frați, să dați partea lui fraților tatălui lui.
- 11. Iar de nu are tată sau frați, să dați partea lui rudeniei celei mai de aproape din neamul lui, ca să moștenească ale lui. Aceasta să fie pentru fii lui Israel ca o hotărâre din lege, cum a poruncit Domnul lui Moise" (Numerii 27:1-11).

Soția nu primește nici o parte din bunurile soțului, chiar dacă ea este primul moștenitor, chiar înainte de fiii săi. O fiică poate moșteni doar dacă nu există moștenitori bărbați. Mama nu este moștenitor, văduvele și fiicele nu primeau nici ele nimic. Iată de ce văduvele și fetele orfane erau printre cei mai lipsiți membri ai societății evreiești.

Creștinismul a urmat aceeași normă mult timp. Ambele legislații, civilă și a bisericii creștine, barau drumul fiicelor spre moștenirea unei părți din averea tatălui sau a fraților. Şi văduvele erau private de dreptul la moștenire.

Aceste legi nedrepte au supraviețuit până târziu, în secolul trecut. (46)

Printre arabii păgâni, înainte de Islam, dreptul la moștenire îl aveau doar rudele de sex masculin.

Coranul a abolit aceste obiceiuri nedrepte și a oferit tuturor rudelor de sex feminin dreptul la succesiune.

"Bărbaților le revine o parte din ceea ce au lăsat în urmă părinții și rudele; asemenea le revine și femeilor o parte din ceea ce au lăsat în urmă părinții și rudele, de va fi mult sau puțin; o anumită parte li se cuvine".

"Allah Preaînaltul vă poruncește în privința moștenirii copiilor voștri: un fiu are o parte cu partea a două fiice. Dacă sunt fete, mai mult decât două, primesc două treimi din ceea ce a lăsat defunctul. Dacă este una singură, capătă ea jumătate. Cât despre părinții lui, primește fiecare dintre ei a șasea parte din ceea ce a lăsat defunctul, dacă el are un copil. Dacă însă nu are copil, îl moștenesc părinții săi, iar mama lui are dreptul la o treime, iar dacă el are frați, atunci mama lui primește a șasea parte, după testament și plata datoriilor. Voi nu știți dacă părinții voștri sau fii voștri vă sunt mai folositori. Aceasta este o poruncă de la Allah Preaînaltul, căci Allah Preaînaltul este Atoateștiutor".

"Voi aveți jumătate din ceea ce lasă după ele soțiile voastre, dacă ele nu au nici un copil. Dar dacă ele au un copil, vă revine un sfert din ceea ce lasă în urma lor, după testament și plata datoriilor. Iar lor le revine un sfert din ceea ce lăsați voi moștenire dacă nu aveți nici un copil.

Dar dacă aveți un copil, lor le revine a opta parte din ceea ce lăsați, după testament sau după plata datoriilor. Dacă un bărbat sau o femeie moare fără a avea nici un moștenitor direct, dar are un frate sau o soră, fiecăruia dintre cei doi le revine a șasea parte. Dacă ei însă sunt mai mulți de atât, atunci ei sunt părtași la o treime, după legatele testate sau plata datoriilor, fără prejudicierea vreunuia. Aceasta este porunca lui Allah Preaînaltul, iar Allah Preaînaltul este Atoateștiutor!"

"...în privința răposatului cel fără de ascendenți și descendenți, Allah Preaînaltul vă sfătuiește: dacă un bărbat s-a stins din viață și nu are nici un copil, dar are o soră, acesteia îi va reveni jumătate din ceea ce a lăsat el, iar el o moștenește în totalitate dacă ea nu are copil: dacă sunt două surori, atunci primesc ele două treimi din ceea ce a lăsat el; dacă sunt frați bărbați și femei – atunci bărbatul primește cât partea a două femei. Allah vă dăruiește vouă ca să nu

rătăciți, căci Allah Preaînaltul este Atoateștiutor" (An Nisa:11, 12, 176)

Regula generală este că partea unei femei este jumătate cât a unui bărbat, cu excepția cazului în care mama primește o parte egală cu a tatălui. Această regulă dacă o comparăm cu alte legislații privitoare la femei și bărbați, pare nedreaptă. Cu scopul de a înțelege pe cale rațională această normă vom preciza că trebuie să ținem cont de obligațiile financiare ale bărbaților musulmani. Mirele trebuie să furnizeze miresei un dar de nuntă. Acest cadou devine proprietatea exclusivă a miresei și ea îl va păstra chiar dacă mai târziu divorțează. Mireasa nu are obligația de a oferi cadou de nuntă mirelui. Mai mult, sotul musulman are obligația de a-și întreține soția și copiii. Soția, cu alte cuvinte, nu este obligată să îl ajute în acestă privință. Bunurile și veniturile sale pot fi folosite doar pentru uzul ei personal, excepție fiind ceea ce oferă voluntar soțului ei. Realizăm că Islamul este apărătorul vehement al vieții de familie. El îi încurajează pe tineri să se căsătorească, descurajează divortul și nu consideră celibatul o virtute. Oricum în societatea islamică norma este să ai familie și viața de unul singur este o excepție rară. Aproape toate femeile și toți bărbații care au vârsta căsătoriei sunt căsătoriți în societatea islamică. În lumina acestor fapte noi putem aprecia că bărbații musulmani, în general, au o mare povară financiară comparativ cu femeile musulmane, astfel legea moștenirii a fost revelată pentru a compensa acest dezechilibru, pentru ca societatea să fie eliberată de războiul dintre cele două sexe sau cel de clasă. După o comparație simplă între drepturile financiare și obligațiile femeii musulmane, o femeie musulmană britanică a concluzionat că Islamul nu a tratat femeile doar cu justețe, ci și cu generozitate. (47)

14) Ananghia (situația dificilă) văduvelor

Deoarece în Vechiul Testament nu li se recunoștea dreptul la moștenire, văduvele erau categoria cea mai vulnerabilă din populația evreiască. Rudele de sex masculin moșteneau tot, ele nu aveau posibilitatea de a-și asigura provizii pentru supraviețuire și trăiau din mila altora. Deci, văduvele erau categoria cea mai defavorizată din vechiul Israel și văduvia era considerată un simbol de mare degradare.

4. "Nu te înfricoşa, căci nu vei rămâne de ocară; nu te ruşina, căci nu vei avea de ce să te ruşinezi; că tu vei uita ruşinea tinereţii tale şi de ocara văduviei tale nu-ţi vei mai aduce aminte" (Isaia:54-4).

Dar situația dificilă a văduvei nu este datorată doar faptului că este exclusă de la moștenire. Conform tradițiilor biblice, văduva fără copii trebuia să se căsătorească cu fratele soțului, chiar dacă acesta era deja căsătorit; se considera că el îi va putea oferi urmași fratelui decedat pentru ca numele său să nu moară.

8. Atunci a zis Iuda către Onan: "Intră la femeia fratelui tău, însoară-te cu ea, în puterea leviratului, și ridică urmași fratelui tău!" (Geneza 38:8)

Consimțământul văduvei la acest mariaj nu era necesar. Văduva era tratată ca o parte din bunurile fratelui decedat a cărei funcție era asigurarea posterității lui. Aceasă lege biblică se mai practică și astăzi în Israel. Văduva fără copii în Israel este moștenirea fratelui soțului.

Dacă fratele era prea tânăr pentru căsătorie ea trebuia să aștepte ca el să împlinească vârsta căsătoriei. Dacă fratele soțului decedat refuza să se căsătorească cu ea, era pusă în libertate și se putea mărita cu ce bărbat dorea. Nu este un fenomen neobișnuit în Israel ca văduva să fie subiect de șantaj pentru cumnații ei cu scopul de a-și câștiga libertatea.

Arabii păgâni înainte de Islam aveau practici similare. Văduva era considerată o parte din bunurile fratelui care era moștenit de frații soțului, de obicei era căsătorită cu fratele mai mare al soțului. Coranul a atacat sever această practică și a abolit-o:

"Şi nu vă căsătoriți cu femeile cu care au fost însurați părinții voștri – doar dacă s-au petrecut mai înainte – căci aceasta este o josnicie și un păcat cumplit! Şi pe cale rea este această căsătorie!" (An Nisa:22)

Văduvele și femeile divorțate erau atât de desconsiderate în tradiția biblică, încât înalților preoți li se interzicea căsătoria cu o văduvă, femeie divorțată sau o prostituată.

- 10. Marele preot din frații tăi, pe capul căruia s-a turnat mirul de ungere și care este sfințit, ca să se îmbrace cu veșmintele sfinte, să nu-și descopere capul său, nici să-și sfâșie hainele;
- 11. Şi nici de un mort să nu se apropie, nici chiar de tatăl său sau de mama sa să nu se atingă.
- 12. De locașul sfânt să nu se depărteze, ca să nu necinstească locașul Dumnezeului său, căci mirul sfânt de ungere al Dumnezeului lui este asupra lui. Eu sunt Domnul.
 - 13. Acesta își va lua de femeie fecioară din poporul său.
- 14. Văduvă, sau lepădată, sau necinstită, sau desfrânată să nu ia, ci fecioară din poporul său să-și ia de femeie.
- 15. Să nu-și spurce sămânța sa în poporul său, că Eu sunt Domnul Dumnezeu, Cel ce îl sfințesc!" (Leviticul21:10-15)

Şi astăzi în Israel descendenții castei Cohen (marii preoți din timpul Templului) nu se pot căsători cu femeie văduvă, divorțată sau prostituată. În legislația iudaică femeia care era văduvă pentru a treia oară, al cărei soți mureau din cauze naturale era considerată femeie fatală (aducătoare de nenorociri) și îi era interzis să se recăsătorească din nou. Coranul nu

recunoaște castele sau persoanele fatidice. Văduvele și femeile divorțate sunt libere să se căsătorească cu cel pe care îl aleg. În Coran văduvia și divorțul nu sunt stigmatizate.

"Iar dacă divorțați de femei și ele aproape împlinesc timpul lor, atunci luați-le înapoi cu bunătate ori dați-le drumul cu bunătate. Dar nu le luați înapoi pentru a le face rău sau pentru a dobândi un folos necuvenit. Cel care face asta își pricinuiește un rău lui însuși. Și nu luați versetele lui Allah Preaînaltul în derâdere și aduceți-vă aminte de harul lui Allah Preaînaltul asupra voastră și de înțelepciunea pe care vi l-a trimis și prin care v-a povățuit! Și fiți cu frică de Allah Preaînaltul și să știți că Allah Preaînaltul e Atoateștiutor!"

"Aceia dintre voi care se săvârșesc din viață și lasă după ei soții, ele trebuie să aștepte o perioadă de patru luni și zece zile. După ce au împlinit timpul lor, nu mai e nici un păcat pentru voi pentru ceea ce fac ele cu sine după cuviință. Şi Allah este Bineștiutor a toate câte faceți."

15) Poligamia

Vom ataca un subiect foarte important: poligamia

Poligamia este o foarte veche practică întâlnită în numeroase societăți umane. Biblia nu a condamnat niciodată poligamia. Din contră, multe scrieri rabinice, precum şi Vechiul Testament atestă legalitatea poligamiei. Se spune despre regele Solomon că ar fi avut 700 de soții şi 300 de concubine.

"...a avut 700 de prințese și 300 de țiitoare și soțiile i-au abătut inima." Cartea împăraților 2-11:3

De asemenea, regele David a avut multe soții și concubine "David și-a luat țiitoare și soții din Ierusalim după ce a venit din Hebron..." Samuel 5:13

Vechiul Testament oferă câteva dispoziții despre cum trebuie distribuită proprietatea în cazul fiilor proveniți de la soții diferite.

7. "Mamei dă-i drumul, iar puii iai pentru tine ca să-ți fie bine și să se înmulțească zilele tale" Deuteronomul 22:7.

Singura restricție în cazul căsătoriei poligame este să nu iei ca a doua soție pe sora soției.

18. "Să nu iei concubină pe sora femeii tale, ca să descoperi rușinea ei în vremea ei, vie fiind ea" Levitecul 18:18.

Talmudul recomandă maximum patru soții. (51) Evreii europeni au practicat poligamia până în secolul 17. Evreii orientali practicau poligamia până la plecare lor în Israel, unde ea a fost interzisă de dreptul civil. Oricum, poligamia este permisă de legislația religioasă. (52)

Ce spune despre poligamie Noul Testament? Părintele Eugene Hillman scrie în cartea sa "Reexaminarea poligamiei":

"Nicăieri în Noul Testament nu există un ordin explicit prin care să susțină că mariajul este monogam și nici o poruncă prin care poligamia este interzisă."⁽⁵³⁾

Mai mult, Isus nu a vorbit împotriva poligamiei, deși era o practică comună în societatea evreiască. Părintele Hillman accentuează faptul că biserica romană a interzis poligamia cu scopul de a se conforma culturii greco-catolice (care prescria doar o soție legală, în timp ce tolera prostituția și concubinajul). El l-a citat pe Sfântul Augustin "Acum într-adevăr în timpurile noastre, în conformitate cu obiceiurile romane, nu este permis să iei o altă soție."⁽⁵⁴⁾

Biserica Africană și creștinii africani le reamintesc adesea fraților lor europeni că interzicerea de către biserică a poligamiei este o practică culturală, și nu o dispoziție categorică a creștinismului autentic. Coranul de asemenea permite poligamia, dar nu fără restricții.

"...dar dacă vă temeți că nu veți fi drepți cu ele, atunci luați voi una singură sau ce se află în stăpânirea mâinilor voastre drepte..." (An Nisa:3)

Coranul, contrar Bibliei limitează numărul soțiilor la patru, o condiție strictă fiind tratarea soțiilor cu dreptate și în mod echitabil. Nu ar trebui să înțelegem că Sfântul Coran recomandă credincioșilor să practice poligamia sau că poligamia este considerată un ideal. Cu alte cuvinte, Coranul a "tolerat" sau "permis" poligamia și nu mai mult, dar de ce? De ce este poligamia posibilă? Răspunsul este simplu: în toate timpurile și locurile au existat constrângeri sociale și motive morale propoligamie. Versetele din Coran indică faptul că problema poligamiei în Islam nu poate fi înțeleasă separat de obligațiile față de orfani și văduve. Islamul este religia potrivită tuturor locurilor și timpului și care nu ignoră aceste obligații.

În numeroase societăți numărul femeilor îl depășește pe cel al bărbaților. În SUA sunt cel puțin 8 milioane de femei în plus față de bărbați. Într-o țară asemenea Guineii sunt 122 de femei la 100 de bărbați. În Tanzania 95,1 bărbați la 100 de femei. (55)

Ce ar trebui să facă societatea în această situație pentru a stabili un echilibru? Există numeroase soluții, una dintre ele celibatul, alții ar prefera infanticidul feminin (care se întâmplă în câteva societăți din lume astăzi!). Alții cred că singurul mijloc este ca societatea să tolereze comportamente sexuale permisive precum: prostituție, sex fără căsătorie, homosexualitate etc. Pentru alte societăți din Africa de astăzi, un mijloc de a soluționa această problemă este poligamia, considerată o institutie socială onorabilă. Necazul este că adesea femeile din Vest, dar și din alte culturi privesc poligamia ca pe un semn de degradare al femeilor. De exemplu, multe tinere mirese din Africa, creştine, musulmane sau de alte religii preferă să se căsătorească cu un bărbat căsătorit deoarece astfel dovedeste el însusi că e un sot responsabil. Multe soții își îndeamnă soții să își mai ia o soție pentru că nu își doresc ca ei să se simtă singuri. (56) Peste 6.000 de femei cu vârste cuprinse între 15-59 ani dintr-un mare oraș din Nigeria au participat la un studiu și din acest studiu a rezultat că 60% dintre subiecți s-ar bucura ca soțul să își mai ia încă o soție. Doar 23% nu au fost de acord cu acest lucru. 77% dintre femeile keniene consideră poligamia ceva pozitiv, 25%-27% dintre femeile din Kenia din mediul rural consideră poligamia mai bună decât monogamia. Aceste femei au simțit că poligamia poate fi o experiență fericită și benefică dacă soțiile cooperează între ele. (57) Poligamia în multe societăți africane este o institutie onorabilă. Câteva biserici protestante au devenit mult mai tolerante cu poligamia. Un episcop al bisericii anglicane din Kenia a declarat: "Desi monogamia poate fi ideală pentru exprimarea dragostei dintre soț și soție, biserica ar trebui să considere poligamia o practică acceptată social și să nu mai considere că aceasta contravine credinței creștine." (58)

După un studiu atent al poligamiei africane, reverendul David Gitari de la biserica anglicană a concluzionat că poligamia este o practică ideală și că mulți creștini sunt divorțați și recăsătoriți și și-au abandonat soțiile și copiii. ⁽⁵⁹⁾ Eu personal cunosc câteva soții africane foarte educate care în ciuda faptului că trăiesc în Vest de mulți ani nu au nici o obiecție împotriva poligamiei. Unele dintre ele care trăiesc în SUA îi sfătuiesc pe soții lor să ia a doua soție pentru a le ajuta la creșterea copiilor. Problema inegalității în raportul bărbați-femei a devenit o

chestiune serioasă în timp de război. Triburile amerindiene sufereau de o rată înaltă de inegalitate în raportul bărbați-femei după războaie. Femeile în aceste triburi se bucurau de fapt de un înalt statut, acceptau poligamia ca un mijloc eficient de protecție împotriva imoralității și promiscuității. Coloniștii europeni, fără să le ofere nici o alternativă, i-au dezaprobat pe acești indieni poligami "necivilizați". (60) După primul război mondial, în Germania erau 7.300.000 mai multe femei decât bărbati (3,3 milioane dintre ele erau văduve). Erau 100 de bărbați cu vârsta între 20-30 de ani la 167 de femei în acest grup de vârstă. (61) Multe dintre aceste femei aveau nevoie de un bărbat nu doar pentru companie, dar și ca susținător al casei în acele timpuri de suferintă și necaz. Soldatii armatelor aliate învingătoare au exploatat aceste femei vulnerabile. Numeroase tinere, fete și văduve, au avut legături cu membrii armatei de ocupație. Mulți soldați britanici și americani au plătit aceste plăceri cu țigări, ciocolată și pâine. Copiii au fost încântați de aceste cadouri aduse de străini. Un băiețel de 10 ani a auzit despre aceste cadouri de la alți copii și își dorea din toată inima un "englez" pentru mama lui pentru ca ea să nu mai fie flămândă și neputincioasă. (62) Noi ne întrebăm cine este mai demnă de respect și acceptabilă, a doua soție din concepția indienilor nativi sau prostituata din concepția "civilizaților" aliați? Cu alte cuvinte, ce este mai demn pentru o femeie, prescripțiile coranice sau bazele teologiei din cultura Imperiului Roman? Interesant de notat: la o conferință internațională a tinerilor desfășurată la München în 1948 s-a discutat problema raportului inegal bărbați-femei. Când a devenit clar că nici o soluție nu poate fi agreată, câțiva participanți au sugerat poligamia. Reacția inițială a participanților a fost un amestec de șoc și dezgust. Oricum, după un studiu atent al propunerii, participanții au fost de acord că aceasta e unica soluție posibilă. Drept urmare, poligamia a fost inclusă între recomadările finale ale conferinței. (63) Lumea contemporană posedă cea mai mare cantitate de arme de distrugere în masă, care depășesc puterea bisericilor europene. Mai devreme sau mai târziu vom fi obligați să acceptăm poligamia ca unică soluție. Părintele Hillman a recunoscut acest fapt: "este ușor de imaginat că aceste tehnici de distrugere (bombe nucleare, biologice, chimice) ar putea produce un grav dezechilibru între sexe și poligamia ar deveni o soluție necesară

de supravietuire. Apoi contrar obiceiurilor anterioare și legii, vor apărea tendințe naturale și morale în favoarea poligamiei. Într-o astfel de situație, teologii și liderii bisericilor vor trebui să fabrice rapid motive puternice și plauzibile și texte biblice care să justifice noua concepție despre căsătorie". (64) poligamia continuă să fie o soluție viabilă pentru câteva dintre bolile societății moderne. Obligațiile comune menționate în Coran, în asociere cu permisiunea poligamiei sunt foarte vizibile în câteva societăți occidentale și din Africa. De exemplu, în Statele Unite astăzi comunitatea africană trece printr-o criză severă din cauza inegalității de gen. 20% dintre tinerii africani mor înainte de a împlini 21 de ani. Cei între 25 și 35 de ani sunt ucisi. (65) Multi alti tineri sunt în detentie sau se droghează. (66) Drept rezultat, una din cinci femei de culoare de 40 ani nu au fost niciodată căsătorite; comparativ, una din zece femei albe nu a fost căsătorită. (67) Mai mult, numeroase tinere femei de culoare sub 20 ani sunt mame singure și cap de familie. Rezultat al acestor tragice circumstanțe este creșterea numărului de femei negre care sunt implicate în ceea ce se numește "bărbatîmpărțit". (68) Aceste femei singure nefericite sunt implicate întro relație cu un bărbat căsătorit. Soțiile sunt adesea surprinse de faptul că își împart soții cu alte femei. Câțiva observatori ai acestui fenomen "criza bărbatului împărțit" din comunitatea afro-americană recomandă într-un puternic consens poligamia ca un răspuns temporar la lipsa bărbaților negri în marea și foarte cuprinzătoare societate americană. (69) Poligamia este de obicei blamată de comunitate, chiar dacă părțile implicate sunt total de acord, în timp ce alte lucruri sunt acceptate ca de exemplu legăturile secrete cu bărbați căsătoriți. Acest tip de legătură este în detrimentul soției și al comunității în general. Problema "bărbatului împărțit" din societatea afro-americană a constituit subiect de discuție la Universitatea Temple-Philadelphia în 27 ianuarie 1993. (70) Câțiva vorbitori au recomandat poligamia ca un posibil remediu al acestei crize. Ei de asemenea au sugerat că poligamia nu ar trebui să fie interzisă prin lege, în special într-o societate care tolerează prostituția și amantele. Comentariul uneia dintre spectatori a smuls aplauze călduroase. Ea a spus: "afro-americanii trebuie să învețe din Africa, unde pologamia a fost practicată cu responsabilitate".

Philip Kilbride, un antropolog american romano-catolic, în cartea sa provocatoare "Poligamia pentru timpurile noastre" propune poligamia ca soluție la câteva neajunsuri existente în diversa societate americană. El argumentează că poligamia poate servi ca o posibilă alternativă pentru divorț, în multe situații cu scopul de a preveni impactul devastator al divorțului asupra copiilor. El dovedește că multe divorțuri sunt cauzate de răspândirea legăturilor extraconjugale în societatea americană. Conform părerii lui Kilbride, e de preferat ca o legătură extraconjugală să se finalizeze cu o căsătorie poligamă în loc de divorț, pentru copii este mult mai bine.

Oricum, el sugerează că și alte grupuri pot beneficia de binefacerile poligamiei, cum ar fi: femeile în vârstă implicate în relații cu bărbați căsătoriți. (71) În 1987 un ziar a realizat un sondaj de opinie în rândul studenților la Universitatea din Berkeley. Studenții au fost întrebați dacă sunt de acord să li se permită prin lege bărbaților să aibă mai mult de o soție, ca urmare a numărului mic de bărbați candidați la căsătorie în California. Aproape toți au votat în favoarea acestei idei. O studentă a afirmat că poligamia i-ar îndeplini toate nevoile sale fiziologice și afective și ar avea mai multă libertate decât într-o uniune monogamă. (72) De fapt, acest argument este de asemenea utilizat de câteva femei mormoni fundamentaliste care încă practică poligamia în SUA. Ele consideră poligamia o cale ideală pentru femeile care doresc să aibă carieră și copii, deoarece soțiile se pot ajuta reciproc (pot avea grijă împreună de copii). (73) În Islam poligamia este o chestiune care presupune consensul mutual. Nimeni nu poate forța o femeie să se căsătorească cu un bărbat căsătorit. Soția are dreptul să scrie în contractul de căsătorie că nu este de acord ca soțul să se căsătorească cu o altă soție. (74) Biblia recurge uneori la poligamie forțată. Văduva fără copii trebuie să se căsătorească cu fratele soțului chiar dacă acesta este deja căsătorit, indiferent de consimtământul ei. Ar trebui să notăm că în multe tări musulmane poligamia este foarte rară deoarece decalajul dintre ambele sexe nu este enorm.

Cineva cu siguranță poate spune că rata căsătoriilor poligame în lumea islamică este mult mai scăzută decât rata

relațiilor extraconjugale din Vest. Cu alte cuvinte, bărbații musulmani contemporani sunt de departe mult mai monogami în comparație cu cei din lumea occidentală. Billy Graham, un eminent evanghelist creștin, a recunoscut acest lucru. El spune:

"Creştinismul nu poate compromite chestiunea poligamiei dacă până astăzi nu a fost capabil să o facă în detrimentul său. Islamul a permis poligamia ca o soluție la anumite situații sociale și a lăsat-o la latitudinea firii umane, strict în cadrul definit de lege. Țările creștine fac un mare spectacol din monogamie, dar de fapt ele practică poligamia. Nu surprinde pe nimeni rolul jucat de amante în societatea occidentală. Islamul este o religie de bază corectă și a permis musulmanilor să se căsătorească cu o a doua soție, dacă trebuie, dar interzice strict orice orice alt tip de legătură cu scopul de a apăra probitatea morală a comunității". (75) Este interesant de remarcat că multe țări neislamice din lumea contemporană au proscris poligamia. Chiar dacă ei își iau o a doua soție cu liberul acord al primei, aceștia încalcă legea. Cu alte cuvinte, înșelarea soției fără acordul ei este perfect legitimă! Care este înțelepciunea legală în astfel de contradicții? Este legea desemnată să răsplătească înșelăciunea și să pedepsească onestitatea? Este unul dintre paradoxurile impenetrabile din "civilizata" noastră modernă.

16) Vălul

În cele din urmă vom arunca în discuție ceea ce pentru occidentali reprzintă un mare simbol de opresiune și înrobire a femeilor: vălul sau acoperământul pentru cap. Este adevărat că el nu există în tradiția iudeo-crestină? Să descoperim ceea ce este corect. Conform cu Dr. Rabin Menachem M. Brayer (profesor de literatură biblică la Universtitatea Yeshiva), în cartea sa "Femeia evreică în literatura rabinică", era obiceiul ca femeile evreice să meargă în locurile publice cu capul acoperit, deși uneori își acopereau fața lăsând liber doar un ochi. (76) El citează câțiva faimoși vechi rabini care au spus: "nu este plăcut pentru fiicele lui Israel să iasă afară cu capetele descoperite" si "blestemat este bărbatul care lasă să se vadă părul soției sale (...); o femeie al cărui păr este expus pentru propria împodobire aduce sărăcie". Dreptul rabinic interzice recitarea rugăciunilor și a binecuvântărilor în prezența unei femei căsătorite care are capul descoperit, deoarece părul neacoperit al femeii este considerat "goliciune". (77) Dr. Brayer de asemenea menționează că "încă din perioada tanaitică se considera lipsă de modestie refuzul femeii evreice de a-și acoperi părul. Când capul ei era descoperit, ea putea fi amendată cu 500 de zuzim pentru această ofensă". Dr. Brayer explică că "vălul femeii nu a fost considerat întotdeauna semn de modestie. Uneori vălul a simbolizat un anumit statut, mai degrabă luxul decât modestia. De asemenea, vălul a personificat demnitatea și superioritatea femeii nobile, a reprezentat femeia inaccesibilă, a sanctificat posesia soțului". (78)

Vălul simboliza respectul de sine şi statutul social. Femeile din clasele de jos purtau adesea văl pentru a crea impresia unui rang înalt. De fapt, vălul a fost un semn de noblețe și din acest motiv prostituatelor nu le era permis să își acopere capul în vechea societatea evreiască. Oricum, prostituatele purtau un batic special cu scopul de a avea un aspect respectabil. Femeile evreice din Europa au continuat să poarte văl până în secolul 19 când viața lor a fost influențată de secularism. Presiunile externe ale vieții europene din secolul 19 le-au forțat pe multe dintre ele să renunțe la văl. Câteva femei evreice au găsit un alt mijloc convenabil de a se acoperi în locul vălului

tradițional: au folosit în acest scop peruca. Azi multe femei evreice religioase nu își acoperă capul decât în sinagogă. (80) Câteva dintre ele, asemenea celor din secta hasidică, folosesc încă peruca. (81)

Ce putem spune despre tradițiile creștine? Este bine cunoscut faptul că maicile aveau capul acoperit de sute de ani, dar asta nu e tot. Sfântul Paul în Noul Testament face o declarație interesantă despre văl.

- 3. Dar voiesc ca voi să știți că Hristos este capul oricărui bărbat, iar capul femeii este bărbatul, iar capul lui Hristos: Dumnezeu.
- 4. Orice bărbat care se roagă sau proorocește având capul acoperit, necinstește capul său.
- 5. Iar orice femeie care se roagă sau proorocește cu capul neacoperit, își necinstește capul; căci tot una este ca și cum ar fi rasă.
- 6. Căci dacă o femeie nu-și pune văl pe cap, atunci să se și tundă. Iar dacă este lucru de rușine pentru femeie ca să se tundă ori să se radă, să-și pună văl.
- 7. Căci bărbatul nu trebuie să-și acopere capul, fiind chip și slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este slava bărbatului.
- 8. Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat.
- 9. Şi pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.
- 10. De aceea și femeia este datoare să aibă (semn de) supunere asupra capului ei, pentru îngeri.
- 11. Totuși, nici femeia fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul.

- 12. Căci precum femeia este din bărbat, așa și bărbatul este prin femeie și toate sunt de la Dumnezeu.
- 13. Judecați în voi înșivă: Este, oare, cuviinvios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu cu capul descoperit?

(Prima epistolă către Corinteni 11:3-13)

Sfântul Paul explică faptul că vălul este semn al autorității bărbatului, care este chip și slavă a lui Dumnezeu, iar femeia a fost creată din bărbat pentru bărbat. Sfântul Tertulian în faimosul său tratat "Vălul fecioarelor" a scris: "tânără femeie, poartă vălul când ieși; pe stradă, ar trebui să îl porți și în biserică, ar trebui să îl porți când ești între străini, poartă-l și în mijlocul fraților tăi...".

Printre legile canonice ale bisericii catolice există o lege prin care se stipulează că femeile trebuie să își acopere capul în biserică. (82) Unele secte creștine, precum Amish și mennoniții de exemplu, consideră vălul obligatoriu și în prezent. Liderii bisericii spun despre văl: "capul acoperit este simbolul supunerii femeii în fața bărbatului și a lui Dumnezeu."

Afirmația lor este identică cu a Sfântului Paul în Noul Testament. (83) Este clar și deasupra oricăror evidențe că nu Islamul a inventant acoperirea capului. Oricum, Islamul a susținut-o.

Coranul îndeamnă pe credincioși, bărbați și femei, să-și acopere gâtul și pieptul: "și spune-le dreptcredincioaselor să-și plece privirile lor și să-și păzească rușinea lor!.....Şi spune drepcredincioaselor să-și plece privirile lor și să-și păzească rușinea lor, să nu-și arate gătelile lor afară de ceea ce este pe dinafară și să-și coboare vălurile peste piepturile lor! Şi să nu-și arate frumusețea lor decât înaintea soților sau a părinților lor, sau a părinților soților lor, a fiilor lor sau a fiilor soților lor sau a fiilor surorilor lor sau a femeilor sau a a acelor care le stăpânesc mâinile lor drepte" (An Nur:30-31)

Coranul afirmă clar că vălul este esențial pentru sobrietate, dar de ce este sobrietatea importantă? Coranul este și mai precis:

"O, Profetule spune-le soțiilor tale și copilelor tale și femeilor dreptcredincioșilor să se învelească în jilbaburile lor, căci astfel va fi mai lesne să fie recunoscute și să nu li se pricinuiască necazuri! Allah este Iertător și Îndurător!" (Al-Ahzab:59)

Acesta este punctul de vedere integral, sobrietatea este prescrisă pentru a le proteja pe femei doar de molestare, sobrietatea înseamnă protecție. Vălul islamic, spre deosebire de vălul din tradiția creștină, nu este semn al autorității bărbatului asupra femeii, nici semn al subjugării femeii de către bărbat. Vălul islamic, spre deosebire de vălul din tradiția iudaică, nu este semn de lux și distincție între femeile nobile căsătorite. Vălul islamic este semn de sobrietate și intenția este de a proteja femeile, toate femeile. Filozofia islamică este că întotdeauna e mai bine să fii precaut decât întristat. De fapt, Coranul este preocupat să protejeze trupurile și reputația femeilor de acei bărbați care îndrăznesc să le denigreze pe femei.

"Pe acei care defăimează femei cinstite și apoi nu aduc patru martori, biciuiți-i cu optzeci de lovituri și nu mai primiți mărturie de la ei niciodată, căci ei sunt nelegiuiți" (An Nur:4)

Comparăm poziția strictă a Coranului cu pedeapsa extrem de lejeră pentru viol din Biblie.

- 23. De va fi vreo fată tânără, logodită cu un bărbat și cineva o va întâlni în cetate și se va culca cu dânsa,
- 24. Să-i aduceți pe amândoi la poarta cetății aceleia și să-i ucideți cu pietre: pe fată pentru că n-a țipat în cetate, iar pe bărbat pentru că a necinstit pe femeia aproapelui său. Şi așa stârpești răul din mijlocul tău.

- 25. Dacă vreun bărbat va întâlni la câmp o fată logodită şi, prinzând-o, se va culca cu ea, să-l ucideți numai pe bărbatul care s-a culcat cu ea;
- 26. Iar fetei să nu-i faci nimic. Asupra fetei nu este vină de moarte, căci aceasta este tot una ca și cum cineva s-ar ridica asupra aproapelui său și l-ar omorî;
- 27. Pentru că el a întâlnit-o în câmp și, deși fata logodită va fi strigat, n-a avut cine s-o scape.
- 28. De se va întâlni cineva cu o fată nelogodită și o va prinde și se va culca cu ea și vor fi prinși,
- 29. Atunci cel ce s-a culcat cu ea să dea tatălui fetei cincizeci de sicli de argint, iar ea să-i fie nevastă, pentru că a necinstit-o; toată viața lui să nu se poată despărți de ea. (Deuteronom 22:23-29).

Trebuie să întrebăm ceva simplu, cine este în realitate pedepsit? Bărbatul care plătește doar o amendă pentru viol sau fata care a fost forțată să se căsătorească cu violatorul și să trăiască cu el până când el va muri? O altă întrebare pe care de asemenea e necesar să o pun: care poziție este mai protectoare pentru femeie, punctul de vedere strict al Coranului sau atitudinea lejeră a Bibliei? Unii oameni, în special în Vest, tind să ridiculizeze argumentul sobrietății în scopul protecției. Contra-argumentul lor este că o foarte bună protecție este realizată prin măsuri educative, comportament civilizat și stăpânire de sine. Noi spunem: bine, dar nu e suficient.

Dacă "civilizarea" este o protecție suficientă, de ce femeile din America de Nord nu îndrăznesc să iasă singure pe o stradă întunecoasă, sau chiar într-un spațiu liber? Dacă educația este soluția, atunci de ce o universitate respectabilă asemenea Queens University a asigurat transport pentru studentele din campus? Dacă stăpânirea de sine este răspunsul, atunci de ce sunt prezentate în fiecare zi în mass-media numeroase cazuri de hărțuire sexuală?

În ultimii ani au fost implicați în scandaluri de hărțuire sexuală: comandanți de nave, manageri, profesori universitari, senatori, judecători și președintele Statelor Unite! Nu mi-a venit să cred când am citit următoarele statistici scrise de șeful Biroului pentru femei de la Queens University: în Canada, la fiecare 6 minute o femeie este violată, una din trei femei a fost violată, una din patru femei a trecut printr-o tentativă de viol, una din 8 studente va fi victima unui viol. Studiul arată că 60% dintre bărbații canadieni licențiați ar comite un viol dacă ar fi siguri că le-ar putea prinde pe victime.

Ceva este fundamental greșit în societatea în care trăim. O schimbare radicală a stilului de viață și cultură este absolut necesar. O cultură a sobrietății este un rău necesar, sobrietate în îmbrăcăminte, în vorbire și în comportamentele ambelor sexe. Altfel nemiloasele statistici vor crește zilnic chiar mai rău, din nefericire femeile doar vor plăti prețul. Într-adevăr noi toți suferim, dar Kahlil Gibran (poet, Liban) a spus: "pentru persoana care primește loviturile (de pumn) nu este la fel ca pentru cea care le numără". (84) O țară asemenea Franței, care elimină tinerele femei din școli datorită hainelor lor sobre, în final nu-și face rău decât ei însăși. Este una din marile ironii din lumea noastră contemporană: că același batic este un venerabil semn de "sfințenie" când este purtat cu scopul de a arăta autoritatea bărbatului de către măicuțele catolice și este defăimat, considerat simbol al "asupririi" când este purtat cu scopul protectiei de femeile musulmane.

17) **Epilog**

Toți nemusulmanii care au citit acest studiu s-au întrebat: Primesc femeile musulmane acest nobil tratament descris aici? Răspunsul din nefericire a fost: Nu. De atunci încolo această întrebare este inevitabilă în orice discuție privitoare la statutul femeii în Islam; noi am elaborat un răspuns cu scopul de a furniza cititorului o imagine completă. Mai întâi, este clar că există diferente enorme în societățile musulmane, pe care le putem generaliza foarte simplist. Există un spectru larg de atitudini fată de femeie în lumea islamică contemporană. Aceste atitudini diferă de la o societate la alta și în cadrul fiecărei societăti. Totusi, tendintele generale sunt vizibile. Aproape toate societățile musulmane au un grad sau altul de abatere de la idealurile islamice în ceea ce privește statutul femeii. Aceste abateri se manifestă în două directii opuse. Prima directie este foarte conservatoare, restrictivă și orientată spre tradiții, în timp ce a doua este foarte liberală și pro-occidentală. Societățile care s-au îndreptat în prima direcție tratează femeile conform obiceiurilor și tradițiilor moștenite de la strămoșii lor. Aceste tradiții de obicei lipsesc femeile de multe drepturi garantate de Islam. Bărbații le aplică acestora standarde foarte îndepărtate de Islam. Discriminările abundă în viata femeilor: nasterea ei este primită cu mai puțină bucurie decât cea a unui băiat, ea este privată de educație, este exclusă de la moștenire, este sub control continuu cu scopul de a nu săvârși acte indecente în timp ce fratilor ei le sunt tolerate aceste acte; ea nu are control total asupra averii și a dotei sale; și la sfârșit, ca mamă, ea însăși preferă să nască băieți cu scopul de a obține un înalt statut în comunitatea sa.

Cu alte cuvinte, există unele societăți (sau sigur clase din societăți) care au adoptat cultura și stilul de viață occidental. Aceste societăți imită fără să se gândească orice primesc din Vest și de obicei la final adoptă cele mai rele roade ale

civilizației occidentale. În aceste societăți tipul "femeii moderne" are drept prioritate în viață îmbunătățirea aspectului fizic.

Adesea, ea este obsedată de forma, mărimea și greutatea corpului său. Ea are tendința să acorde o mai mare îngrijire corpului decât minții sale și farmecului său în detrimentul intelectului său.

Abilitatea sa de a seduce, atrage și excita este mult mai valorizată în societate decât nivelul de educație și activitate socială. Nu te aștepta să găsești o copie a unui Coran în geanta de cosmetice pe care o poartă oriunde s-ar duce. Spiritualitatea nu face casă într-o societate preocupată doar de farmecul femeii. Deci ea ar trebui să-și petreacă viața străduindu-se mai mult săși perfecționeze propria-i feminitate decât bunăvoința ei. De ce musulmanii au deviat de la idealurile islamice? Nu e ușor de răspuns. O explicație serioasă a motivelor pentru care musulmanii nu aderă la învățăturile coranice în ceea ce privește femeia ar trebui să fie obiectul unui alt studiu. E foarte clar că societățile islamice s-au abătut de la perceptele islamice în ceea ce privește femeia în multe situații de viață. Există un mare decalaj la musulmani între credință și practicile lor actuale. Acest decalaj nu e un fenomen recent. Există de secole și se adâncește zi de zi. Această prăpastie adâncindu-se are consecințe dezastruoase în lumea islamică, manifestându-se în toate laturile vieții: tiranie politică și nedreptate socială, faliment științific, stagnare intelectuală etc. Statutul neislamic al femeii în lumea islamică modernă este doar un simptom al unei maladii grave. Orice reformă în statutul actual al femeii musulmane nu va da roade dacă nu va fi însoțită de o reformă cuprinzătoare necesară renașterii menită să se apropie de idealuri islamice și nimic în plus.

Rezumând, părerea conform căreia femeia musulmană are un statul umil din cauza Islamului este o concepție greșită. Problemele musulmanilor în general se datorează unui slab atașament față de Islam. De asemenea, voi sublinia din nou că scopul acestui studiu nu este în nici un caz defăimarea Iudaismului sau a Creștinismului. Poziția femeii în tradiția

iudeo-creștină pare mult mai înfricoșătoare comparată cu standardele secolului 20. Totuși nu putem face abstracție de contextul istoric corespunzător. Cu alte cuvinte orice evaluare obiectivă a situației femeii în tradiția iudeo-creștină trebuie să ia în considerație circumstanțele istorice în care s-au dezvoltat acestea. Indubitabil că părerile rabinilor și ale părinților bisericii cu privire la femei au influențat atitudinile față de femeie în societătile lor. Însăsi Biblia a fost scrisă de diferiti autori în perioade de timp diferite. Aceștia nu s-au abătut de la valorile și stilul de viață al majorității. De exemplu, legile adulterului din Vechiul Testament prescriu pedepse dure doar pentru femei, lucru de neînțeles pentru actualele noastre mentalități. Oricum dacă luăm în considerație faptul că triburile evreiești timpurii erau obsedate de omogenitatea genetică și extrem de nerăbdători să se definească ca națiune, iar o greșeală ca adulterul femeilor căsătorite ar fi putut distruge aceste aspirații, suntem capabili să înțelegem, dar nu e necesar să fim și de acord cu astfel de raționamente. De asemenea, cuvântările părinților bisericii împotriva femeii nu ar trebui separate de contextul misogin al culturii greco-romane în care trăiau. Ar fi incorect să evaluăm moștenirea iudeo-creștină neglijând De contextul. înțelegerea corespunzătoare a contextului istoric al religiilor iudaică și creștină este de asemenea crucial pentru înțelegerea contribuțiilor semnificative ale Islamului la istoria lumii și a civilizației umane. Tradițiile iudeo-creștine au fost influențate și s-au conturat în mediul, în condițiile culturale și culturile în care au existat. Oricum, era o mare nevoie de un nou mesaj divin care să reîntoarcă omenirea pe calea cea dreaptă. Coranul descrie misiunea noului trimis: "Pentru aceia care îl urmează pe trimis, profetul neînvățat despre care se află scris în Tora și în Evanghelie. El le poruncește ceea ce este bine și-i oprește de la ceea ce este urât, le îngăduie lor bunătățile și le oprește lor pe cele necurate și-i ușurează pe ei de povara lor și de lanțurile care au fost asupra lor. Cei ce cred în el și îl susțin și îl ajută și urmează lumina care a fost pogorâtă cu el aceia vor fi izbânditori" (Al Araf:157). Deci Islamul nu consideră rivale religiile iudaică și creștină. El consideră că a completat și perfecționat mesajele divine care au fost revelate anterior. Aș dori să ofer următorul sfat comunității musulmane. Femeilor musulmane li s-au refuzat de mult timp drepturile

islamice fundamentale. Greșelile din trecut trebuiesc corectate. Să facem aceasta nu e o favoare, este datoria tuturor musulmanilor. Vasta lume islamică are emisă o cartă a drepturilor femeii musulmane bazată pe instrucțiunile din Coran și pe învățăturile profetului Islamului. Această cartă trebuie să ofere femeilor drepturile cu care au fost înzestrate de Creatorul lor. Deci este necesar să asigurăm condițiile cu scopul implemetării acestei cărți. Suntem restanți de mult, dar mai bine mai târziu decât niciodată. Dacă lumea islamică nu va garanta drepturile mamelor, soțiilor, surorilor și fiicelor, cine o va face? În plus, trebuie să avem curajul să ne confruntăm cu trecutul nostru și să respimgem fățis tradițiile și obiceiurile strămoșilor, ori de câte ori acestea contravin perceptelor islamice. Nu i-a criticat sever Islamul pe arabii păgâni care urmau orbește tradițiile strămoșilor? Cu alte cuvinte, noi trebuie să dezvoltăm o atitudine critică față de ceea ce primim din Vest sau din altă cultură. Interacțiunea și învățarea din alte culturi este o neprețuită experiență. Coranul consideră această interacțiune ca unul dintre scopurile cunoașterii: "O, voi oameni! Noi v-am creat pe voi dintr-un bărbat și o femeie și v-am făcut pe voi popoare și triburi, pentru ca să vă cunoașteți. Cel mai cinstit dintre voi la Allah Preaînaltul este cel mai evlavios dintre voi, Allah este Atoateștiutor și Bineștiutor" (Al Hujurat:13).

Ultimele cuvinte sunt dedicate cititorului nemusulman: evreu, creștin sau de altă confesiune. Este deranjant că o religie care a revoluționat statutul femeii este denigrată și considerată ca fiind represivă cu femeile. Această percepție despre Islam este una dintre cele mai răspândite mituri din lumea noastră contemporană. Mitul a fost perpetuat neîncetat de cărțile de senzație, articole, filme hollywoodiene și mass-media.

Acest portret negativ al Islamului în mass-media ar lua sfârșit dacă am trăi într-o lume liberă de toate urmele discriminării, prejudiciilor și neînțelegerilor. Se cuvine ca nemusulmanii să realizeze marea prăpastie între credință și practici. De fapt, acțiunile musulmanilor nu reprezintă neapărat Islamul. Nu putem eticheta ca fiind islamic statutul femeii în lumea contemporană. Cu această înțelepciune în minte, musulmanii și nemusulmanii ar trebui să înceapă procesul de

comunicare și de dialog cu scopul de a schimba toate suspiciunile, temerile și părerile greșite. Un viitor pașnic pentru umanitate necesită un astfel de dialog. Islamul trebuie considerat o religie care a îmbunătățit enorm statutul femeii și i-a garantat drepturi care au fost recunoscute doar în acest secol. Islamul totusi are multe de oferit femeii moderne: demnitate, respect, protecție în toate aspectele și stadiile ei de dezvoltare, de la naștere și până la moarte, adăugând respectul, echilibrul, cu scopul îndeplinirii nevoilor sale afective, fizice, intelectuale și spirituale. Ne minunăm că mulți dintre cei care se convertesc la Islam într-o țară asemenea Marii Britanii sunt femei. În S.U.A femeile convertite la Islam sunt mai numeroase decât bărbații, 4 femei la un bărbat. (85) Islamul are multe de oferit lumii noastre, care resimte o acută nevoie de îndrumare și conducere morală. Ambasadorul Herman Eilts a declarat în fața Comitetului Afacerilor Externe al Camerei Reprezentanților Congresului în SUA în 24 iunie 1985: "Comunitatea musulmană de pe glob se apropie de un miliard. Aceasta este o cifră impresionantă. Dar pe mine m-a impresionat că Islamul este religia monoteistă cu cea mai mare viteză de propagare. Aceasta este ceva de care trebuie să ținem cont. Ceva este corect în Islam. El atrage mulți oameni buni". Da, ceva este corect în Islam și este timpul să descoperim acel ceva. Sper că acest studiu este un pas în această direcție.

Note de referițnă

- 1. The Globe and Mail, Oct. 4,1994.
- 2. Leonard J. Swidler, Women in Judaism: the Status of Women in Formative Judaism (Metuchen, N.J. Scarecrow Press, 1976) p. 115.
- 3. Thena Kendath, "Memories of an Orthodox youth" in Susannah Heschel, Ed. On being a Jewish Feminist (New York: Schocken Books, 1983), pp. 96-97.
- 4. Swidler, op. cit., pp. 80-81.
- 5. Rosemary R. Ruether, "Christianity", in Arvind Sharma, ed., Women in World Religions (Albany: State University of New York Press, 1987) p. 209.
- 6. For all the sayings of the prominent Saints, see Karen Armstrong, The Gospel According to Woman (London: Elm Tree Books, 1986) pp. 52-62. See also Nancy van Vuuren, The Subversion of Women as Practiced by Churches, Witch-Hunters, and Other Sexists (Philadelphia: Westminister Press) pp. 28-30.
- 7. Swidler, op. cit., p. 140.
- 8. Denise L. Carmody, "Judaism", in Arvind Sharma, ed., op. cit., p. 197.
- 9. Swidler, op. cit., p. 137.
- 10. Ibid., p. 138.
- 11. Sally Priesand, Judaism and the New Woman (New York: Behrman House, Inc., 1975) p. 24.
- 12. Swidler, op. cit., p. 115.
- 13. Lesley Hazleton, Israeli Women The Reality Behind the Myths (New York: Simon and Schuster, 1977) p. 41.

- 14. Gage, op. cit. p. 142.
- 15. Jeffrey H. Togay, "Adultery," Encyclopaedia Judaica, Vol. II, col. 313. Also, see Judith Plaskow, Standing Again at Sinai: Judaism from a Feminist Perspective (New York: Harper & Row Publishers, 1990) pp. 170-177.
- 16. Hazleton, op. cit., pp. 41-42.
- 17. Swidler, op. cit., p. 141.
- 18. Matilda J. Gage, Woman, Church, and State (New York: Truth Seeker Company, 1893) p. 141.
- 19. Louis M. Epstein, The Jewish Marriage Contract (New York: Arno Press, 1973) p. 149.
- 20. Swidler, op. cit., p. 142.
- 21. Epstein, op. cit., pp. 164-165.
- 22. Ibid., pp. 112-113. See also Priesand, op. cit., p. 15.
- 23. James A. Brundage, Law, Sex, and Christian Society in Medieval Europe (Chicago: University of Chicago Press, 1987) p. 88.
- 24. Ibid., p. 480.
- 25. R. Thompson, Women in Stuart England and America (London: Routledge & Kegan Paul, 1974) p. 162.
- 26. Mary Murray, The Law of the Father (London: Routledge, 1995) p. 67.
- 27. Gage, op. cit., p. 143.
- 28. For example, see Jeffrey Lang, Struggling to Surrender, (Beltsville, MD: Amana Publications, 1994) p. 167.
- 29. Elsayyed Sabiq, Fiqh al Sunnah (Cairo: Darul Fatah lile'lam Al-Arabi, 11th edition, 1994), vol. 2, pp. 218-229.

- 30. Abdel-Haleem Abu Shuqqa, Tahreer al Mar'aa fi Asr al Risala (Kuwait: Dar al Qalam, 1990) pp. 109-112.
- 31. Leila Badawi, "Islam", in Jean Holm and John Bowker, ed., Women in Religion (London: Pinter Publishers, 1994) p. 102.
- 32. Amir H. Siddiqi, Studies in Islamic History (Karachi: Jamiyatul Falah Publications, 3rd edition, 1967) p. 138.
- 33. Epstein, op. cit., p. 196.
- 34. Swidler, op. cit., pp. 162-163.
- 35. The Toronto Star, Apr. 8, 1995.
- 36. Sabiq, op. cit., pp. 318-329. See also Muhammad al Ghazali, Qadaya al Mar'aa bin al Taqaleed al Rakida wal Wafida (Cairo: Dar al Shorooq, 4th edition, 1992) pp. 178-180.
- 37. Ibid., pp. 313-318.
- 38. David W. Amram, The Jewish Law of Divorce According to Bible and Talmud (Philadelphia: Edward Stern & CO., Inc., 1896) pp. 125-126.
- 39. Epstein, op. cit., p. 219.
- 40. Ibid, pp 156-157.
- 41. Muhammad Abu Zahra, Usbu al Fiqh al Islami (Cairo: al Majlis al A'la li Ri'ayat al Funun, 1963) p. 66.
- 42. Epstein, op. cit., p. 122.
- 43. Armstrong, op. cit., p. 8.
- 44. Epstein, op. cit., p. 175.
- 45. Ibid., p. 121.
- 46. Gage, op. cit., p. 142.

- 47. B. Aisha Lemu and Fatima Heeren, Woman in Islam (London: Islamic Foundation, 1978) p. 23.
- 48. Hazleton, op. cit., pp. 45-46.
- 49. Ibid., p. 47.
- 50. Ibid., p. 49.
- 51. Swidler, op. cit., pp. 144-148.
- 52. Hazleton, op. cit., pp 44-45.
- 53. Eugene Hillman, Polygamy Reconsidered: African Plural Marriage and the Christian Churches (New York: Orbis Books, 1975) p. 140.
- 54. Ibid., p. 17.
- 55. Ibid., pp. 88-93.
- 56. Ibid., pp. 92-97.
- 57. Philip L. Kilbride, Plural Marriage For Our Times (Westport, Conn.: Bergin & Garvey, 1994) pp. 108-109.
- 58. The Weekly Review, Aug. 1, 1987.
- 59. Kilbride, op. cit., p. 126.
- 60. John D'Emilio and Estelle B. Freedman, Intimate Matters: A history of Sexuality in America (New York: Harper & Row Publishers, 1988) p. 87.
- 61. Ute Frevert, Women in German History: from Bourgeois Emancipation to Sexual Liberation (New York: Berg Publishers, 1988) pp. 263-264.
- 62. Ibid., pp. 257-258.
- 63. Sabiq, op. cit., p. 191.
- 64. Hillman, op. cit., p. 12.

- 65. Nathan Hare and Julie Hare, Ed., Crisis in Black Sexual Politics (San Francisco: Black Think Tank, 1989) p. 25.
- 66. Ibid., p. 26.
- 67. Kilbride, op. cit., p. 94.
- 68. Ibid., p. 95.
- 69. Ibid.
- 70. Ibid., pp. 95-99.
- 71. Ibid., p. 118.
- 72. Lang, op. cit., p. 172.
- 73. Kilbride, op. cit., pp. 72-73.
- 74. Sabiq, op. cit., pp. 187-188.
- 75. Abdul Rahman Doi, Woman in Shari'ah (London: Ta-Ha Publishers, 1994) p. 76.
- 76. Menachem M. Brayer, The Jewish Woman in Rabbinic Literature: A Psychosocial Perspective (Hoboken, N.J. Ktav Publishing House, 1986) p. 239.
- 77. Ibid., pp. 316-317. Also see Swidler, op. cit., pp. 121-123.
- 78. Ibid., p. 139.
- 79. Susan W. Schneider, Jewish and Female (New York: Simon & Schuster, 1984) p. 237.
- 80. Ibid., pp. 238-239.
- 81. Alexandra Wright, "Judaism", in Holm and Bowker, ed., op. cit., pp. 128-129
- 82. Clara M. Henning, "Cannon Law and the Battle of the Sexes" in Rosemary R. Ruether, ed., Religion and Sexism:

Images of Woman in the Jewish and Christian Traditions (New York: Simon and Schuster, 1974) p. 272.

- 83. Donald B. Kraybill, The riddle of the Amish Culture (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1989) p. 56.
- 84. Khalil Gibran, Thoughts and Meditations (New York: Bantam Books, 1960) p. 28.
- 85. The Times, Nov. 18, 1993.